

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**11 EYLÜL SALDIRILARININ ARDINDAN
İSLAMOFOBİNİN YÜKSELİŞİ VE ABD' DEKİ TÜRK
GÖÇMENLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

CÜNEYT KAPAKLI

BURSA, 2016

**T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ**

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KÜRESEL SİYASET VE ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER**

**11 EYLÜL SALDIRILARININ ARDINDAN
İSLAMOFOBİNİN YÜKSELİŞİ VE ABD' DEKİ
TÜRK GÖÇMENLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ**

Yüksek Lisans Tezi

Cüneyt KAPAKLI

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Cengiz ŞİŞMAN

BURSA, 2016

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KÜRESEL SİYASET VE ULUSLAR ARASI İLİŞKİLER

Tezin Adı: 11 Eylül Saldırılarının Ardından İslamofobinin Yükselişi ve ABD’
deki Türk Göçmenler Üzerindeki Etkileri
Öğrencinin Adı Soyadı: Cüneyt KAPAKLI
Tez Savunma Tarihi:

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğu Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından onaylanmıştır.

Yrd. Doç Dr. Burak KÜNTAY
Enstitü Müdürü
İmza

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları yerine getirmiş olduğunu onaylarım.

Yrd. Doç Dr. Cengiz ŞİŞMAN
Program Koordinatörü
İmza

Bu Tez tarafımızca okunmuş, nitelik ve içerik açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak yeterli görülmüş ve kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

İmzalar

Tez Danışmanı
Yrd. Doç Dr. Cengiz ŞİŞMAN

Üye
Prof Dr. Tayyar ARI

Üye
Yrd. Doç Dr. Burak KÜNTAY

TEŐEKKÜR

Bu tez çalıőmamda, bilgi ve deneyimleri ile yol gösteren, zaman harcayan, emek veren, akademik hayatıma kattığı önemi ve değeri asla unutmayacağım çok saygıdeğer danıőman hocam; Yrd. Doç. Dr. Cengiz ŐIŐMAN'a katkılarından dolayı çok teőekkür eder, saygılarımı sunarım. Yüksek lisans'ta derslerine iŐtirak ettiğim, tanımaktan büyük onur ve gurur duyduğum çok saygıdeğer hocalarım; Prof. Dr. Tayyar ARI ve Yrd. Doç. Dr. İ.Burak KÜNTAY hocalarıma da katkılarından dolayı çok teőekkür ederim. Tez çalıőmam boyunca beni yönlendiren, yardımcı olan, hayatımın her evresinde bana desteğini hiç eksik etmeyen canım eŐim Fatmagül KAPAKLI' ya sabır ve anlayıŐından dolayı da sonsuz teőekkürlerimi sunarım.

ÖZET

11 Eylül Saldırılarının Ardından İslamofobinin Yükselişi ve ABD’ deki Türk Göçmenler Üzerindeki Etkileri

Cüneyt KAPAKLI

Küresel Siyaset ve Uluslararası İlişkiler

Tez Danışmanı: Yrd. Doç Dr. Cengiz ŞİŞMAN

Haziran, 2016, 49

Bu çalışmanın amacı; 11 Eylül saldırıları sonrası hızla yükselen islamofobi ve 11 Eylül saldırılarının ABD’de yaşayan Türk göçmenler üzerindeki etkilerini araştırmak ve sonuçlarını değerlendirmektir. Çalışmanın giriş bölümünde; islamofobinin tanımı, islamofobi ile birlikte kullanılan bazı terimlerin açıklamaları ve islamofobinin tarihi arka planı verildikten sonra 11 Eylül saldırıları öncesi ve sonrası ABD’de Müslümanlara bakış araştırılmış ve ABD’de islamofobiyi tırmandıran etkenler incelenmiştir. Son kısımda ise 11 Eylül saldırıları akabinde ABD’de yaşayan Türk göçmenlerin bu saldırılardan nasıl etkilendikleri araştırılıp tartışılmıştır. Elde edilen verilere dayanarak ABD’de yaşayan Türklerin, diğer Müslüman topluluklara nazaran olumsuz anlamda daha az etkilendikleri sonucuna varılmıştır. Çalışmada kitap, makale, dergi gibi ikincil kaynaklar ve internette bulunan ilgili sayfalar kullanılmıştır. Ayrıca küçük bir anket hazırlanıp internet aracılığı ile ABD’deki 12 Türk ile anket yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: İslamofobi, Türk göçmenler, 11 Eylül saldırıları

ABSTRACT

The Rise of Islamophobia after 9/11 Attacks and Its Effects On Turkish Immigrants in the USA

Cüneyt KAPAKLI

Global Politics and International Relations

Thesis Supervisor: Asst. Prof. Cengiz ŞİŞMAN

June, 2016, 49

The aim of this study is to examine the impact of post-9/11 Islamophobia on Turkish communities in the USA. After giving an overview of the history of Islamophobia, this study explores, first, the image of Muslims in the USA and then the factors that quicken the waves of Islamophobia in American society. Finally, the study investigates how the Turkish immigrant communities have been affected by these waves. The study is mainly based on secondary literature, internet and a short questionnaire, which administered among the Turkish immigrants (via email). Based on the analysis of the findings, the study argues that Turkish communities have been relatively less affected by Islamophobic discrimination and violence in comparison to other immigrant Muslim communities in the USA after the 9/11 events.

Key Words: Islamophobia, Turkish immigrants, 9/11 Attacks

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	vii
1. GİRİŞ.....	1
1.1 İSLAMOFOBİ	4
1.2 ANTI-İSLAMİZM.....	13
1.3 XENOFOBİ.....	15
1.4 EUROSANTRİZM VE ETNOSANTRİZM.....	16
2. ABD'DE İSLAMOFOBİ, IRK, 11 EYLÜL SALDIRILARI ÖNCESİ VE SONRASI.....	18
2.1 ABD'DE MÜSLÜMANLAR, IRK VE IRKSAL AGNOZİ.....	18
2.2 11 EYLÜL SALDIRILARI ÖNCESİ ABD'DE MÜSLÜMANLARA YAKLAŞIM.....	19
2.3 11 EYLÜL SALDIRILARI SONRASI ABD'DE MÜSLÜMANLARA YAKLAŞIM.....	22
3. ABD'DE İSLAMOFOBİYİ KÖRÜKLEYEN FAKTÖRLER.....	25
3.1 SİYASETÇİLER VE DEVLET ADAMLARI	25
3.2 DİN ADAMLARI.....	26
3.3 MEDYA.....	27
3.4 ENTELEKTÜELLER.....	29
3.5 TARİHİ ETKİ	30
4. ABD' DE ARTAN İSLAMOFOBİNİN TÜRK GÖÇMENLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	32
4.1 TÜRK GÖÇMENLERE YAPILAN İSLAMOFOBİK SALDIRILAR.....	32
4.2 AMERİKALILARIN TÜRK GÖÇMENLERE KARŞI OLAN TUTUMLARI.....	36
4.3 İNTERNET ÜZERİNDEKİ FORUMLARDA AMERİKALILARIN TÜRKİYE, TÜRKLER VE MÜSLÜMANLARA BAKIŞLARI	38
4.3.1 “Amerikalıların Türklere Bakışı”	39
4.3.2 “Saldırıları ve Ayrımcılık”	40
4.3.3 “Amerika’da Irkçılık”.....	42
4.3.4 “Amerikalıların Gözüyle Türkiye Nasıl Bir Ülke?.....	43
4.4 YAPILAN BİR ANKETE VERİLEN CEVAPLAR	44

5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	48
KAYNAKÇA.....	51

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
BM	: Birleşmiş Milletler
CA	: California
CAIR	: The Council on American Islamic Relations
CNN	: Cable News Network
CV	: Curriculum Vitae (özgeçmiş)
Çev	: Çeviren
Yrd. Doç. Dr.	: Yardımcı Doçent Doktor
Prof Dr.	: Profesör Doktor
Asst. Prof.	: Assistant Proffesor
Ed	: Editör
EU	: European Union
EUMC	: European Monitoring Center On Racism and Xenophobia
FBI	: Federal Bureau of Investigation
İŞİD	: Irak Şam İslam Devleti
NATO	: North Atlantic Treaty Organization
PA	: Pennsylvania
SSSS	: Secondary Security Screening Selection
TV	: Televizyon
USA	: United States of America
ISPU	: Sosyal Politika ve Anlayış Enstitüsü

1.Giriş

İslamofobi, günümüzdeki en önemli küresel sorunlardan birisidir. Sadece Müslümanlar ve Hıristiyanları ilgilendiren bir konu olarak değil, tamamıyla bütün dünyayı da kültürel, ekonomik ve siyasi yönden etkileyen bir sosyolojik olgudur. Dolayısıyla islamofobi ile ilgili çok farklı dallarda çalışmalar yapılmış ve çok değişik açılardan ele alınmıştır. İslamofobinin tarihsel süreci, dini, demografik, sosyolojik, psikolojik, siyasi ve kültürel boyutu birçok çalışmaya konu olmuştur. Çeşitli kaynaklarda Batı Dünyası, Avrupa ülkeleri ve Amerika üzerinden ayrı ayrı incelenmiştir.

Bu çalışmada; 11 Eylül saldırılarından sonra Amerika’da yükselen islamofobiyle beraber Müslümanlara yapılan, sözlü hatta şiddet içeren ırkçı ve islamofobik saldırılardaki artış incelenirken, ortaya çıkan bu olumsuz önyargının da Amerika’da yaşayan Türk göçmenler üzerindeki olumsuz etkileri incelenecektir. Çalışmanın diğer bir amacı da bu konuyla ilgili bir kaynak oluşturmaktır. Araştırmada, internet siteleri, forumlar, anket ve gerçek kişilerle yapılan görüşmeler gibi çeşitli kaynaklardan yararlanılmıştır. Bu araştırma, konuyla ilgili birçok karanlıkta kalan ayrıntıyı da gün ışığına çıkartarak konunun çözümüne yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Çalışmada, islamofobinin kısa bir tarihi açıklanarak metodolojik olarak faydalı olacağından anti-islamizm, xenofobi, eurosantrizm, ve etnosantrizm kavramlarına da yer verilecektir.

İslamofobi (İslam korkusu), 11 Eylül saldırılarından çok önceleri ortaya çıkmış, anti – semitizm (Yahudi karşıtlığı) ve yabancı düşmanlığı/korkusu (xenophobia) gibi derin kökleri olan bir kavramdır (Esposito 2015, s.19). Çıkış olarak, İslam’ın tarih sahnesine çıkışına gittiği söylenebilir. İslami fetihler ve İslam’ın son din olma iddiası ve hatta İslam Peygamberinin de son peygamber olma iddiası da İslam’ı diğer dinlerden ayırıcı bir özellik oluşturduğu için günümüzdeki karşıtlığın ya da düşmanlığın en önemli sebeplerinden birisi olarak sayılabilir (Hıdır 2007, s. 70, 72). Bu nedenle, islamofobiyi incelerken sadece tarihsel bağlamda değil günümüzdeki çağdaş islamofobi ve sebepleri birlikte ele alınacaktır.

Tezin genel iddiası ise Şu olacaktır: 11 Eylöl saldırlarının Amerika'da yaşayan Törk göçmenler üzerinde diğer Müslöman topluluklar kadar fazla olmasa da olumsuz etkileri olmuştur. Özellikle baŐörtüsü gibi Müslöman kimliğini ön plana çıkaran, dış görünüş ve kılık kıyafet olarak daha batılı görünen Törkler bu ayrımcılıktan daha az etkilenmişlerdir.

Bu tezde ele alınan konu ile doğrudan yapılan bir çalışma bulunmamaktadır. Ancak; genel olarak islamofobi ile ilgili çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmada da faydalanılan bu kaynaklardan bazılarını da Şu Şekilde sıralayabiliriz. Örneğin; Kadir Canatan ve Hıdır Özcan'ın editörlüğünü yaptığı Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti-islamizm adlı kitapta, yazarlar islamofobinin tarihi gelişimini ve sosyolojisini incelemişler. Sıklıkla kullanılan anti islamizm gibi islamofobi teriminin birlikte anıldığı benzer terimler üzerinde durmuŐlardır. Eser, kavramsal olarak detaylı incelenmiŐ ve sosyolojik değerlendirmelerle zenginleŐtirilmiŐ başarılı bir çalışma olarak göze çarpmaktadır.

Cesari Jocelyne, Batı'da İslamofobi: Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri Arasında Bir Mukayese adlı makalesinde islamofobiyi hem Avrupa'da hem de Amerika'da karŐılaŐtırarak bir sorun olarak deđerlendirmiŐtir.

Graham E. Fuller, İslamsız Dünya adlı kitabında, İslam'ı Doğu ve Batı bağlamında incelemiş, bugünkü uluslararası sorunların merkezinde İslam dininin olup olmadığını sorgulamıŐtır.

Özlem Kumrular, Dünya'daki Törk İmgesi ve İslam Korkusu, Kökleri ve Törklerin Rolü adlı kitaplarında islamofobinin Avrupa'daki gelişiminde özellikle Törklerin ve Arapların rollerinin etkisini incelemiş. Özellikle Avrupa'da XVI. yüzyılda Törk korkusu ile başlayan islamofobinin, ruhsal-siyasal duruma nasıl etki ettiğini, hangi araçla yayıldığını ifade etmeye çalışmıştır.

Nathan Lean, The Islamophobia Industry: How the Right Manufactures Fear of Muslims adlı kitabında; Amerika'da medya ve sağ kanadın islamofobiyi adeta bir

endüstri gibi kullanarak Müslüman korkusunu nasıl ürettiklerini derinlemesine bir araştırmayla ve tüm gerçekliğiyle, ürettikleri islamofobiyi açıklamaya çalışmıştır. Bu eser, ABD'deki islamofobiye oldukça geniş kapsamlı bilgi ve analizlerle açıklık getirmektedir.

Tuğba Er ve Kemal Ataman, İslamofobi ve Avrupa'da Birlikte Yaşama Tecrübesi Üzerine adlı makalelerinde, islamofobiyi Avrupa üzerinden incelemişler. Müslümanların kendi dünya görüşü ve geleneksel yaşam tarzlarının Batı Toplumlarının alışık olmadığı yeni ve zorunlu birlikte yaşama tecrübesi üzerinde durmuşlar. Makalenin, islamofobi sorununu kültürel olarak ele alması farklı bir bakış açısı olarak değerlendirmesi, çalışmaya başarılı bir değer katmaktadır.

Necmi Karşlı, İslamofobinin Psikolojik Olarak İncelenmesi adlı makalesinde konuya psikolojik boyutta yaklaşmış. Makalede, islamofobinin 11 Eylül olaylarından sonra artışa geçtiğini, Müslümanlara yönelik ayrımcılık, nefret, sözlü ve fiziksel saldırılara neden olduğunu ve bu durumun Müslüman bireyler üzerindeki psikolojik etkilerini incelemiştir.

Meliha Aktürk, Bernard Lewis'in İslam Tarihine Yaklaşımı adlı yüksek lisans tezinde, Bernard Lewis'in bütün eserlerini incelemiş ve Lewis'in İslam ile ilgili düşüncelerini tek tek ortaya çıkarmış, İslam tarihine olan bakış açısının genel bir değerlendirmesini yapmıştır.

Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde tezin sorusu sorularak, islamofobi, tarihi ve islamofobiyi anlamamızda yardımcı terimler açıklanarak asıl tez konusu için bir başlangıç yapılmıştır. İkinci bölümde Amerika'da 11 Eylül saldırıları öncesi ve sonrası incelenerek toplumun İslam dini ile ilgili tutumu değerlendirilmiştir. Müslüman toplumların bu ülkede nasıl karşılandıklarına dair ipuçları elde edilmiştir. Üçüncü bölümde Amerika'da islamofobiyi artıran faktörlere yer verilmiş, bu olumsuz tutumun nasıl körüklendiği açıklanmaya çalışılmıştır. Dördüncü bölümde bu artan islamofobinin ülkede yaşayan Türk göçmenler üzerindeki etkileri incelenmiştir. Son olarak tartışma ve sonuç bölümünde tez sorusuna yanıt bulunmaya çalışılmıştır.

Tezin yazımında, giriş bölümünde islamofobinin tarihsel süreci ve kavramları açıklanmak üzere “kütüphane araştırmaları yöntemi” kullanılmıştır. Bu bölüm için kitaplar ve makalelerden faydalanılmıştır. Diğer bölümlerde ise “alan araştırma yöntemi” ve “içerik analizi” gibi metotlara başvurulmuştur. Gazete, dergi ve internet siteleri incelenerek, gerçek kişilerin yorumları değerlendirilmiş, bazılarıyla yüz yüze veya internet üzerinden görüşülmüştür. Dördüncü bölüm için de son olarak küçük bir anket hazırlanmış ve sonuçları değerlendirilerek tezin sonucuna katkı sağlamaya çalışılmıştır.

1.1 İSLAMOFOBİ

İslamofobi, "İslam" ve Yunanca korku anlamına gelen "Phobos" kelimelerinin bir araya getirilmesinden meydana gelen bir terimdir. İslam'dan ve Müslümanlardan korkma, çekinme ve kaçma içgüdüsünü ifade etmektedir. Psikolojideki sosyal fobi türlerinden "exenofobi/yabancı düşmanlığı" terimi ile ve İslam karşıtlığı anlamına gelen "Anti – İslamizm" terimiyle de benzer özellikleri vardır. Anti – İslamizm'in, İslamofobi'nin bir sonucu olduğunu söylenebilir (Hıdır 2007, s. 82, 83). Hatta tam tersini, islamofobinin anti-islamizmin bir sonucu olduğunu söylemek de mümkündür.

İslamofobi, din kökenli bir sorun olarak görülse de temelinde sadece din değil, coğrafya, ırk, kültür ve sosyal farklılıkların oluşturduğu bir önyargı, hoşgörüsüzlük ve ayrımcılık olan küresel boyutta bir problemdir. Müslümanların azınlık olduğu dünyanın birçok bölgesinde başta özellikle Avrupa ve Amerika'da medya, siyaset ve din adamlarının provokasyonu sonucu her geçen gün daha da artan sözlü ve fiziksel saldırılar ve sosyal yaptırımlarla Müslümanları daha da zor durumda bırakmaktadır.

Kimilerine göre islamofobi tanımı bu düşmanca tavır ve hareketleri ifade etmekte yetersiz kalmakta. Bu yüzden İslamofobi yerine "İslam karşıtı ırkçılık" teriminin kullanılmasının durumu izah etmede daha başarılı olduğunu savunulmaktadır.¹

¹ Al- Maktabi, "İslamophobia", <http://www.salaam.co.uk/maktabi/islamophobia.html> Erişim tarihi:15.12.20

Hıristiyan Dünyası, İslam'ı kötölemek için çok geniş çaplı bir propagandaya başvurmuştur ve bu uğurda akla hayale gelmedik karalamalarda ve iftiralarda bulunmuştur (Lari 2005, s. 68). İslam'ın özünün fanatik ve hoşgörüsüz olduğu uydurması, 900 yıl önceki Haçlı Seferleri'ne kadar gider ve bu dokuzuncu yüzyıldan bu yana Batı'da yaygın bir görüş haline gelmiştir (Gasper 2012, s. 9).

İslamofobi, 1990'larda Batı Avrupa'da sıkça kullanılmaya başlandıysa da terim olarak ilk kez 1922'de Étienne Dinet adlı bir oryantalistin yazdığı bir makalede geçmiştir. İslamofobi Terimi, öncesinde Müslümanlar ve Avrupalılar arasında Haçlı seferlerinden, sömürgecilik dönemlerine kadar geçen süreçte yaşanan çok sayıda karşılaşma ve bunun sonucu olarak İslam'a karşı ortaya çıkan olumsuz bir tutum olarak, sonrasında kamusal alanda İslam karşıtı, modern ve seküler bir düşünce olarak, daha sonra Müslüman göçmenlerin entegrasyonu ve özellikle 11 Eylül saldırılarıyla yoğunluğu gittikçe artan bir algıdır (Cesari 2011b, s. 63, 64). Bu algı, Batılılar ile Müslümanlar arasında aşılması zor duvarlar örerken aynı zamanda bir çatışma ortamına doğru da gitmekte olduğu söylenebilir.

Geçmiş tarihe baktığımızda da, Müslüman Araplar hem Anadolu'dan hem de İspanya yoluyla Pirenelere'den geçerek bütün Batı Avrupa'yı kuşatma tehlikesiyle karşı karşıya bırakınca (Lewis 2000, s.15) İslam korkusunun ilk büyük askeri ve siyasi hareketi 1096-1099 arası yapılan ilk haçlı seferiyle olmuştur. Avrupalılar Ortadoğu'ya kutsal toprakları kurtarmak maksadıyla gelip oradaki zenginlikleri ele geçirmişlerdir. 1272 yılına kadar Ortadoğu'da büyük yıkımlara neden olan yaklaşık 9 haçlı seferi daha yapılmıştır. Bu seferlere destek veren ülkeler, bugün de İslamofobi'nin en yoğun yaşandığı Fransa, İngiltere ve Almanya gibi ülkelerdeki insanların kökeninden gelmektedir. Yeniçağlara gelindiğinde İslam dünyası iç çatışmalarla ve diğer Müslüman ülkelerle savaşarak güç kaybederken, Batı dünyası Rönesans ve Reform hareketleri ile gelişme sağlamaya başlayarak coğrafi keşiflerle tekrar genişlemeye ve zenginleşmeye başlamıştır. Dahası diğer medeniyetlerin etkileri İslam medeniyetini de etkilemiştir ve idari, askeri ve ekonomik bozulmalar sonucu yenilgiler başlamış ve birçok Müslüman ülke Avrupa ülkelerinin sömürgesi haline gelmiştir. Bu dönemde Batı'nın tavrı "Darwinizm" olarak da tanımlanan "Beyaz adamın üstünlüğü teorisi" olarak da tarif

edilebilir. Batılılar kendileri gibi olmayan her şeyden korkmuşlar ve dışlamışlar. Onların bu kendilerinden olmayandan nefret etmek duygusu zamanla önce din ve ırk düşmanlığına dönüşmüştür sonra da yerini İslamofobi'ye bıraktığını göstermektedir. (Akgönenç 2010, s. 31, 32). Avrupa'nın, temel bakış açısı hala ortaçağ ekolüdür ve bugün de eski hatıraların zihinlerinde (İzetsbegoviç, 1984, s.271) yaşıyor. Buradan İslam düşmanlığının o zamanlardan miras kaldığı anlaşılmaktadır.

Baubérot, ise Doğu Hıristiyanlığı ile Batı Hıristiyanlığı arasındaki ayrılmanın ve haçlı seferlerinin (1054)- (1095-1272) sonucunda Hıristiyanlık kavramının bölgesel bir anlam kazandığını belirtirken bunun da düşmanlar ortaya çıkartarak arttığını ifade eder. Bu durumda Yahudiler ve "heterodokslar"ın iç düşmanlar, Ortadoğu, Afrika yahut İspanya'daki Müslümanların ve Müslüman Türklerin de dış düşmanlar olduğunu belirtmektedir. (Baubérot 2008, s. 26). Bu da bize Hıristiyanların zaten her zaman kendi içlerinden başlayan, hatta kendileri ile yaşayan bir "öteki" bulma arayışı içinde olduklarını ispatlamaktadır.

İslamobiyi anlamada Oryantalizm'e de değinmekte fayda vardır. Bu bağlamda, Edward Said'e göre de Doğu, Batı'nın "öteki" sidir. Batı'nın kültürel, sosyal ve ekonomik kaynakları buradadır. Batılı zihninde Batılı bilinci oluşturmak için Doğu karşıtı olmaktan başka ikinci bir karşıt seçenek yoktur. Batı, modernleşme adıyla projesini kutsallıktan çıkarıp, ideolojik vasıtalarla Batı dışındaki toplumlara götürerek kendisi için tehdit olarak gördüğü İslam'ı hedef alır. Karşı karşıya getirilmeye çalışılan iki medeniyet vardır. Bunlar, İslam ve Batı medeniyetleridir. (Süphandağı 2004, s. 15,17) Batı kendi kimliğini Doğu sayesinde keşfetmiştir. Ve onun sayesinde kendisini ondan farklı görmektedir.

Osmanlılar (Türkler) Batı halklarıyla en uzun mücadeleleri yapmış olan devlettir. Bu sebeple Müslümanlar denildiğinde akla Osmanlılar gelmiştir. Uzun süren savaşlar sonucunda Osmanlılar hep Avrupalılara karşı galip geldikleri için Avrupalılar nazarında çok büyük bir tehdit olarak görülmüşlerdir. Bu da hem İslam'ın Hıristiyanlık için bir rakip olarak görülmesine hem de Türklerin tüm Avrupa'yı fethedeceği korkusuna neden olmuştu (Lewis a 1993, s. 72). 1665'te Jean Coppin, Hıristiyan yöneticilerden Türklerle

karşı yardım isterken onlardan Tanrının oğlunun kutsal emanetlerinin olduğu toprağı kirleten vahşi ve barbar bir toplum olarak bahsetmektedir. (Grosrichard 2004, s.42) Bu şekilde dini bir gerekçe ileri sürerek bugünkü gibi Hıristiyanların birleşip Müslümanlara yani Türklere karşı kendisinin yanında olmalarını planlamaktaydı.

Türklerin Akdeniz'in Müslüman ve güney ve doğu kıyılarına hakim olmaları sebebiyle Akdeniz'in iki tarafı arasındaki ayrımı aşmak iki taraf arasındaki dinsel hoşgörüsüzlük nedeniyle imkansızdı. Yüzyıllar boyunca birbirlerine karşılıklı duran bu Hıristiyan ve Müslüman dünyaları arasındaki iletişim hemen hemen hiç yoktu (Kumrular 2005, s. 9). Osmanlı'nın uzun yıllar Avrupa'da kalmasından dolayı Avrupada Türk ve Müslüman korkusu ve düşmanlığı başlamıştır. I. Dünya Savaşı sonrası Osmanlı'nın parçalanmasından sonra sömürgeci Avrupa devletleri intikam zihniyetiyle Müslüman topraklarını işgal ederek Osmanlı'nın Hıristiyan halka yapmadığı zulüm ve asimilasyon politikalarını Müslüman ahaliye yapmışlardır. Ya da kendilerinden sonra kendilerine yakın yöneticiler getirterek Müslümanların kötü bir şekilde yönetilmelerine neden olmuşlardır. Sırp ve Hırvatların Bosna'da yaptıkları soykırım ve Osmanlı'dan kalma tarihi eserlere ve camilere yaptıkları tahribat bilinçaltlarında İslam korkusu ve düşmanlığının hala devam ettiğini göstermektedir (Karslı 2013, s. 82, 83). Batılı yazarlara göre Müslümanların Batı uygarlığından kopuk oluşlarının sebebi İslami şeriatın hayatın her alanını hükmü altına almasıydı. (Berkes 1973, s. 412) Aslında bu da demek oluyor ki bu Batılı yazarlara göre İslami şeriat olmasa Müslümanlar Batıyla iç içe girebilecek ve kaynaşabileceklerdi, onlara göre buna engel olan tek şey ise İslami şeriatın bizzat kendisiydi.

Avrupa'nın Araplara en yakın olduğu Bizans döneminde bile İslam hakkında hayli yanlış bilgiler vardır, çünkü genel olarak İslam'ın yanlış algılanmasının esas sebeplerinden biri çeviri problemidir. 9. yüzyılda Nicetas Byzantinos'un Kuran-ı Kerim'den yaptığı alıntılar yanlış çeviriden kaynaklanan hatalarla doludur. (Kumrular 2012, s. 312). Arapça terimleri tercüme etmek için Batılı terimleri kullanmak zorunda kaldıklarını ve böylece orijinal anlamı bozup kelimelere Hristiyanvari bir anlam yüklemişlerdir (Rosenthal 1996, s. 17). Bu dönemde Hıristiyanlığı savunan eserler yazılmıştır. Mesela Robert de Ketton, 1141 yılında Kur'an'ı ilk defa Latinceye

çevirerek oldukça kötü ve çok kere Kur'an'ın orijinal manasını aktarmaktan tamamen uzaklaşmıştır. Bu tercüme, Batı'da asırlarca kullanılmış ve bilinen en eski İtalyanca, Almanca ve Hollandaca tercümelere kaynak olmuştur. Bu tercümenin ardından İslam ve Kur'an'a karşı bir dizi reddiye kaleme alınmıştır. (Ayık 2013, s.13) Bernard Lewis de Arapçadan yapılan çevirilerde ortaçağ çevirmenlerinin bugünkü gibi başarılı olmadıklarını kabul etmektedir. (Lewis 1993, s.61)

Kur'an'ın yanlış çevrilmesine ait bilgileri bugün teolojik söylemleriyle bilinen Batı Medeniyetinin temel taşlarını oluşturan Protestan Hareketin lideri İslam karşıtı Martin Luther'in okuduğu Kur'an'ın Latince çevirilerinden biri olan Ridolcus de Monte Crucis'in kötü bir çevirisi olan Cunfutatio Alcorani'yi (Kur'an'ın yalanlanması) Almanca'ya çevirmeye denediği bilinmektedir, fakat genel kanı yarım kaldığı veya yayınlanmadığı yönündedir. Hatta Luther'in bir başka Latince çeviri olan ve İslam'a karşı daha ılımlı yazılan Nikolaus von Kues'in The Cribratio alchorani'yi (Kur'an'ın tasnifi) tercih etmemesi de Luther'in Türk korkusu ve dolayısıyla İslam düşmanlığını akıllara getirmektedir. Luther'in İslam ile ilgili bütün değerlendirmeleri teolojik değil siyasal ve politiktir. Ayrıca bunlar pek çok eksiklik, yanlışlık ve önyargılarla doludur. Luther'in görüşleri Hıristiyanların temel kaynaklarından biri olmakla beraber Protestanlar üzerinde oldukça etkilidir. İslam, İslam Peygamberi ve Kur'an imajının olumsuz şekillenmesinde payı büyüktür. Olumsuz görüşleri Türkler için de geçerlidir. Bugün Batı'nın bilinçaltında "barbar" Türk imajının yerleşmesinde Luther'in etkisi çoktur (Hıdır 2007, s.145, 150, 151, 154, 155, 157).

1970'lere kadar Batı'da İslam'a karşı geleneksel olan bu önyargılar tamamen yok olmamıştı ve aşırı sağcılar ve ırkçılar tarafından kullanılıyordu. 1979'da İran'da meydana gelen İslam Devrimi bu duyguların tekrar ortaya çıkmasına neden olmuştur. İran Devrimi Batı'da İslam karşıtı tavırları yeniden ortaya çıkartmıştır (Canatan, 2007, s. 19). İran örneği gibi İslam şeriatının diğer Müslüman ülkelerde de yönetim şekli haline gelmesi ihtimali Batı dünyasında korku ve endişe yaratmıştır.

İslamofobinin modern zamanda yeniden canlanmasının sebeplerinden biri olarak 20. yüzyıl sonlarında Müslümanların büyük gruplar halinde Batı'ya göçmeleri, uçak

kaçırmalar, rehin almalar, ve 1980'ler ve 1990'larda gerçekleştirilen terörist eylemler, 11 Eylül Dünya Ticaret Merkezi ve Pentagon'a yapılan saldırılar ve Avrupa'da meydana gelen saldırılar gösterilebilir (Kalın a 2015, s. 19). Bu olayların içinde özellikle 11 Eylül saldırılarının dünya çapındaki büyük etkisi bir dönüm noktası olmuştur.

Başka bir sebep de Avrupa'daki artan işsizlik ve nüfusun yaşlanması gibi gelişen endişe verici durumların yabancı düşmanlığını, dolayısıyla Müslüman korkusunu bir paranoya haline getirmesidir ve bu paranoya bazı güç odakları tarafından da körüklenerek çok daha tehlikeli seviyelere taşınmasıdır. (Uzun 2012, s. 18). Terör olayları başlayınca bu rahatsızlık yerini büyük bir korkuya yani İslamofobi olarak adlandırdığımız İslam korkusuna bırakmıştır (Er ve Ataman 2008, s. 748, 749). İslamofobinin yaratılması Müslümanlarla yaşanan büyük olumsuzluklardan ziyade siyasi olarak kışkırtmaların temelini oluşturduğu suni bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ayrıca İslam hızla yayıldığı için 20- 30 yıl öncesine kadar Avrupa ve Amerika gibi Hıristiyan nüfusun bol olduğu yerlerde belirsizken, bugün en büyük şehir ve kasabalarda ortaya çıkan camiler ve İslami merkezler kendinden söz ettirerek şehirlerin dini çehresini değiştirmiştir (Er ve Ataman 2008, s.749). Bu da günümüzde İslamofobi'nin neden son yıllarda ve birden yükselişe geçtiğini açıklayabilir. İslam, son otuz yıldır toplumsal ve politik bir ideoloji olarak kendisini yenilediği için büyük bir hızla büyüyor, milletlere nüfuz ediyor. Bugün, birçok din İslam'ın gerisinde kalmaktadır. (Uzun 2012, s. 25). Bu da İslam'a olan önyargıları daha da arttırmaktadır.

11 Eylül saldırılarından önce İslamofobi ile ilgili ilk tanıma çalışmaları 1996'da İngiltere'de Runnymede Trust adlı bir kuruluşun desteklediği ve farklı dinlerden üyelerin oluşturduğu bir komisyon tarafından ispatladı. Komisyon araştırmalarının sonucunu 1997'de "Islamophobia: A Challenge For Us All" (İslamofobi: Hepimiz İçin Bir Meydan Okuma) başlıklı bir raporda islamofobinin Batı ülkelerinde yüzyıllardır varolduğunu, 11 Eylül'den sonra ortaya çıkmadığını kanıtlamıştır. Fakat rapor, bu korkunun son yirmi yılda daha da belirgin hale geldiğini ve daha tehlikeli bir boyut kazandığını göstermektedir. Raporda görüşler açık ve kapalı olmak üzere iki şekilde yer

almıştır. Rapora göre İslam'la ilgili kapalı olarak verilmiş görüşler şunlardır : (Canatan, 2007, s. 23).

- 1- Tekdüze, statik ve değişime kapalı olarak görülmektedir.
- 2- İslam ayrı ve öteki olarak görülmektedir. İslam başka kültürlerle ortak amaçlara sahip değildir.
- 3- İslam Batı kültüründen aşağıda görülür - barbar, akıldışı, ilkel ve cinsiyet ayrımcısıdır.
- 4- İslam, şiddet yanlısı, saldırgan, tehditkar, terörizm destekçisi ve "medeniyetler çatışması" na kalkışmış olarak görülmektedir.
- 5- Siyasi, bir ideoloji olarak görülmekte, siyasi ve askeri avantaj için kullanılır.
- 6- Batı'nın İslam tarafından eleştirileri hiç düşünmeden reddedilir.
- 7- İslam düşmanlığı, Müslümanlara ayrımcılık uygulamaları ve toplumdan dışlanmalarını haklı çıkarmak için kullanılmaktadır.
- 8- İslam düşmanlığı doğal ve normal olarak görülmektedir.²

Bu raporun maddelerini tek tek incelendiğinde; İslam ile ilgili oluşturulan görüşler son derece taraflı ve gerçek dışıdır.

2002'de EUMC'nin (Avrupa Irkçılık ve Yabancı Düşmanlığı İzleme Merkezi) 11 Eylül 2001'den sonra Avrupa Birliği'nde İslamofobi (Islamophobia in EU after 11 September 2001) başlıklı raporunda AB'ye üye 15 ülkede ırkçılığın ve ayrımcılığın arttığını belgeleyip, Anti-semitizm ve İslamofobi konusunda uyarılarda bulunmuştur. Yine Amerika'da CAIR (Amerikan- İslam İlişkileri Konseyi) 2004 -2005 arası kayıtlara geçen nefret suçlarındaki artışı belgelendirmiştir. 2005'te de 1972 Müslüman karşıtı taciz, ayrımcılık ve şiddet şikayeti değerlendirmiş bu da önceki seneye göre yüzde 26.9' luk bir artış olduğunu göstermiştir. Ayrıca 2004' te BM Genel Sekreterliği görevini yürüten Kofi Annan, "İslamofobi ile Yüzleşmek: Müsamaha ve Karşılıklı Anlayış Eğitimi" (Confronting Islamophobia: Education For Tolerance and Understanding) başlıklı bir BM konferansında İslamofobinin küresel boyutta uluslararası bir sorun olduğunu kabul ederek bunun Müslümanlar için gerçekten çok üzücü ve rahatsız edici

² <http://www.runnymedetrust.org/uploads/publications/pdfs/islamophobia.pdf>

olduğunu çok sayıda insanın İslam'ı bir bütün halinde Batı'ya karşı olarak gördüğünü vurgulayarak, İslamofobinin bağnazlık için uydurulan bir terim olduğunu ifade etmiştir (Kalin a 2015, s. 20,21).

Fransa'da "SOS Racisme" adındaki bir kuruluş İslamofobiye dikkat çekmek için basit ama farklı bir sosyal deney hazırlandı Biri Müslüman ismi taşıyan diğeri de bir Hıristiyan ismi taşıyan ama birbirlerinin aynısı olan iki CV düzenlendi ve iş başvurusu için ilgili olan şirketlere gönderildi. bu sosyal deneyin sonucunda ise Hıristiyan isimli CV'ye pek çok görüşme talebi gelirken, Müslüman isimli olan CV' ye cevap dahi verilmemesi olmuştur. (Atalay 2010, s. 9). Medyada bunun benzeri birçok deney görmekteyiz ki bunlar Müslümanların uğradığı dışlama ve ayrımcılığı çok açık bir şekilde gözler önüne sermektedir. Bir başka sosyal deneyde ise Hollandalı iki genç, ülkedeki islamofobiye dikkat çekebilmek için ilk önce Hıristiyanların kutsal kitabı İncil'deki bugünkü Avrupa'nın modern yaşam tarzıyla çelişen bazı bölümlerin altını çizerler. Daha sonra İncil'in kapağının üzerine Müslümanların kutsal kitabı olan Kur'an'ın kapağını geçirip sokaklarda durdurdıkları insanlarla röportaj yapmaya başlarlar. Olayları bir yandan da videoya kayıt etmektedirler. Onlara kitabın Kur'an olduğunu söyleyip altı çizili olan bölümleri okuyup yorum yapmalarını isterler. Hollandalılar bu bölümler üzerine Kur'an ve İslam hakkında olumsuz yorumlarda bulunurlar. Gençler bu yorumlar üzerine Kur'an- ı Kerim'in kapağını çıkararak aslında okudukları bölümlerin Kur'an'a değil de İncil'e ait olduğunu gösterirler. Bu durum karşısında şaşkınlıklarını gizleyemeyen Hollandalılar hatalarını anlarlar ve önyargılı olduklarını kabul ederler, ve bunun medya ile çok ilgisi olduğunu söylerler. Bu deney göstermektedir ki insanlar medyanın da sayesinde bazen çok önyargılı olabilmektedirler. Hatta kendi kutsal kitaplarını da yeterince tanımamaktadırlar.³

ABD'de önemli sayıda gayri - Müslim azınlıklar, Müslümanlar için özel bir nüfus cüzdanı gerektiğini ve onların Amerika'ya sadakatlerinin sorgulanması gerektiğini savunmuşlardır. USA Today- Gallup Anketi 2006 yılında yaptığı bir araştırmaya göre yine önemli sayıda Amerikalının Müslümanlara karşı olumsuz duygular ve nefret duyduğunu kabul ettiklerini ortaya çıkarmıştır. Yaklaşık yüzde 22'sinin Müslümanlarla

³ https://www.youtube.com/watch?v=2qvNT_g5DDU Erişim tarihi:15.12.2015

komşuluk etmek istemediklerini, yüzde 31'inin Müslüman bir adamla yüzde 18'i de Müslüman bir kadınla aynı uçakta olduklarını bilmelerinin onları gergin hissettireceğini belirttiği bildirilmiştir. Yine yaklaşık 10 Amerikalı'dan dördü Müslümanların diğer Amerikan vatandaşlarından daha sıkı güvenlik kontrolünden geçmelerini istemişlerdir. (Lean 2012, s. 11)

Gallup ve PEW'in anketlerinin Müslümanların ekonomik ve siyasi olarak ABD'ye iyi uyum sağladıklarını göstermesine rağmen 2010 yılı Ocak ayında Gallup Müslüman Araştırmaları Merkezi Raporuna göre katılımcıların yüzde 43'ü Müslümanlara karşı "az" önyargılı olduklarını söylemişlerdir. Profesör John L. Esposito, anti – Semitizm gibi İslamofobi'nin de kısa zamanda bitmeyeceğini çünkü korku ve nefretin öğretilendiğini ifade ediyor. (Lean 2012, s. 12,13). Al Maktabi de bir yazısında, Batı'da şu anda İslam'a karşı tarihte şimdiye kadar olandan çok daha fazla olumsuz bir tutum olduğunu belirtiyor.⁴

İslamofobi, Müslümanların dini fanatikler, Müslüman olmayanlara şiddet uygulama eğiliminde olması, demokrasi ve hoşgörüyü kabul etmemesi olarak algılanmaktadır. Bir ırk olmayıp, etnik – dini bir topluluk olarak yine bir ırk gibi algılanıp kültürel ve dini farklılıklar gözetilerek, Müslümanları aşırılaştırma ve dışlama anlamı taşıdığından kültürel ırkçılığın çağdaş bir şekli olarak tanımlanabilir. Müslümanlara olan şiddetli tepkiler ve onların dini vecibelerini yerine getirmelerini engellemek için kanunlar yapmak ırkçılık, göçmen karşıtlığı, ulusalcılık olarak da yorumlanabilir (Uzun 2012, s. 20). Batılılara göre bütün Müslümanlar köktencidirler (Mansfield 2012, s.31). Bu yüzden Müslümanlara olan bu tutumları, kendi yaptıkları ve yasalaştırdıkları bu ayrımcılıkları haklı göstermek niteliğindedir.

Charles Lindholm de Ortadoğu hakkında bir kitap yazmanın bile zorluğunun Batı'nın Ortadoğu ve halklarıyla ilgili önyargıdan dolayı olduğunu söyleyerek konunun ciddiyetini gözler önüne serer. Batı'nın bu düşmanlığının modern bir çatışmadan ibaret olmayıp, konunun Müslüman Ortadoğu ile Hıristiyan Avrupa arasındaki bin yıllık siyasal, iktisadi ve dinsel hegemonya mücadelesinin bir sonucu olduğunu ifade eder.

⁴ Al- Maktabi, "Islamophobia", <http://www.salaam.co.uk/maktabi/islamophobia.html> Erişim tarihi:15.12.2015

Lindholm, ayrıca Batı'daki hiçbir din önderinin Hz. Muhammed kadar sistemli aşağılanmalara ve hakaretlere uğramadığını ve nefrete hedef olmadığını, Yahudilik dışında hiçbir dinin bu kadar küçümsenmediğini belirtmiştir (Lindholm 2004, s. 23, 24, 25). Lindholm'un bu önyargının temelinde siyasal ve iktisadi mücadelelerin olduğundan bahsetmesi aslında İslam'ın, Batı'nın en başından beridir yenmesi gerektiği bir rakibi olduğu ve bunu başardığı zaman ekonomik ve siyasal gücü kontrol edeceği şeklinde yorumlanabilir.

1.2 ANTI-İSLAMİZM (İSLAM KARŞITLIĞI)

Zaman zaman islamofobi ile karıştırılan veya yakın anlamda kullanılan anti - islamizmin tanımı "olumsuz önyargılarla Müslümanlara karşı duyulan nefret, korku, aşağılama ve ithamlar" olarak yapılmaktadır. (Canatan 2007, s. 22)

Dünyadaki dinlerin, kültürlerin ve uygarlıkların hiçbiri tek tip değildir ve Batı dünyasında oluşturulan "İslamofobi" ve "anti- islamizm" özel bir kurgu yaratmaktadır. Batılı anlayışa göre, Batı her yönden olumlu fakat Doğu da her yönden olumsuzdur. Bu, "klasik oryantalist" bir görüşe dayanan ve sonuçları da masum olmayan bir kurgudur. Bu kurgu farklı dinlerin ve farklı kültürlerin dünya gerçekleriyle de uyuşmadığını ve kesinlikle bir arada barış içinde yaşayamayacaklarını işaret etmektedir. Üstü kapalı olarak bir "uygarlıklar savaşını" vurgulamaktadır. Oryantalizm kadar çatışmacı bir ideoloji olup, kendisini barışçı, karşı tarafı ise saldırgan ve terörist olarak nitelemektedir. Sonundaki "izm" takısı ile de daha çok ideolojik ve politik bir tutum olarak kabul edilir. (Canatan 2007, s. 10).

Anti- islamizm, İkinci Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan ırkçılık gibi başka bir çeşit ayrımcılıktır. Fakat bugün ırkçılık yasalarla cezalandırıldığı için sonradan ortaya çıkan bu yeni ayrımcılık "modern ırkçılık" ve "kültürel dışlama" halini almıştır (Canatan 2007, s. 46). Ayrımcılığın temelinde ırktan kültüre doğru bir geçiş vardır, bu yüzden artık ırkçılık yerine anti - islamizm terimi kullanılmaktadır. İrkçilikte bir saf "üstün ırk" ve bir de "aşağı ırk" iddiası vardır. Anti -islamistler de aynı şekilde farklı, saf dinler ve kültürler yaratarak bunları üstün ve aşağı olarak sınıflandırırlar. Bu şekilde bu

ayrımcılık başta sadece aşırı gruplarda görülmekteyken, giderek geniş halk kitlelerine geçer ve çoğalır. Başlarda anti-islamık olan bu hareket ileride islamofobiye döner. Önce ideolojik ve politik olan bir tutum, sonradan sosyolojik bir olguya dönüşür (Canatan 2007, s. 46,47). Anti- islamizm böylece islamofobiye neden olur ve çoğu kimse de bunun çok kültürlü bir toplum için ne kadar sakıncalı olabileceğini aklına bile getirmez.

İslamofobinin yüksek olduğu bazı ülkelerde, ders kitapları üzerinde yapılan incelemelerde İslam hakkında yazılan bilgilerin eski ve yanlış, üstelik de önyargılara dayalı olduğu görülmektedir. Bu gelişti güzel bilgiler sonraki nesle aktarılırken de yeniden üretilmekte ve güncel hale getirilmektedir. Eskiden beri Batı dünyasının bazı ideolojik ve siyasal grupları tarihsel ve kültürel önyargılara başvurarak İslam düşmanlığını yaymaktadır. Bunlar kasıtlı ve maksatlı çalışmalardır ve anti- İslamizmi çağlar boyu sonraki nesillere taşımaktadır (Canatan 2007, s. 42,43). Bu düşmanlık, bu şekilde bin yıldan uzun bir süredir günümüze kadar gelmiştir ve ilk günkü gibi tazeliğini korumaktadır ve her geçen gün yeni bir olay eklenerek Batı ve İslam arasındaki uçurum git gide daha da genişlemektedir.

İran Devrimiyle seksenli yıllarda Batı dünyasında başlayan İslam aleyhtarlığı, "İslam Fundamentalizmi" ile ilgili yazılan kitaplar ve diğer yayınlarda "İslam tehdidi" propagandası, islamofobinin ve anti-islamizmin ilk kırılma dalgasını oluşturmaktadır. Ardından 1989 yılında İslam'ın bir dış düşman olarak ilan edilmesi Berlin duvarının yıkılması ve Komünist Blok'un çözülmesiyle daha belirgin hale gelmiştir. Bu olay da Batı ile İslam dünyasının arasındaki kırılmanın yaşandığı ikinci önemli kırılmadır. Batı dünyasındaki İslam'a karşı ve islamofobinin belki de en zirve yaptığı üçüncü büyük kırılma 11 Eylül 2001 tarihindeki saldırılardır. Bu tarihten önceki İslam karşıtı açıklamalar ve İslam'a karşı açılan bu soğuk savaş halk arasında bu denli bir etki yapmamıştı. Sözde İslam adına yapılan bu saldırılar, İslam karşıtları için bulunmaz bir fırsat vermiş ve halkı ikna etmeleri için ellerine koz vermiştir. Bu olaydan sonra İslam'a karşı bir haçlı savaşı başlatılmış ve siyasetçiler ve yazarlardan oluşan kanaat önderi birçok kişi halkı yatıştırmak yerine daha da kışkırtarak yangına körükle gitmeyi tercih etmişlerdir (Canatan 2007, s. 45, 48, 51, 52). Bu kasıtlı yapılan düşmanlığın, iki dini karşı karşıya getirmenin bir sonucu olarak başta Araplar olmak üzere bütün

Müslümanların hayatı bir günde değişmiş ve hemen hemen hepsi Batı toplumu için bir hedef haline getirilmişlerdir.

1.3 XENOFOBİ (YABANCI KORKUSU)

İslamofobi ile birlikte anılan başka bir terim de Xenofobidir. Yunanca "xenos" (yabancı) ve "phobos" (korku) kelimelerinden oluşan terim "yabancı korkusu" anlamına gelir. Korku kelimesi zamanla düşmanlığı da beraberinde getirdiği için yabancı düşmanlığı olarak değişmiştir (Canatan 2007, s. 26). Yabancı düşmanlığı Müslüman kişi veya gruplara yönelik ise İslamofobi olarak da değerlendirilebilir (Er ve Ataman 2008, s.755).

Bu kavramla ilgili iki noktanın birincisinde korku duyulan kişi ya da grup toplumun ayrılmaz bir parçası, olmazsa olmazı değildir. Yabancı, fiziksel, kültürel ve etnik bakımdan farklıdır. Buna farklı olana duyulan "antipati" de denilebilir. Bir başka önemli nokta ise yabancıların toplumun saflığını bozacağı düşüncesidir. Bu anlamda toplumu veya kültürü saf tutmak için onu yabancı etkilerden korumak gerekir. İki noktada da yabancı düşmanlığı, yabancıdan değil, düşmanlığı yapan kişi veya gruplardan kaynaklanır. Canatan, esas sorunun farklı ve yabancı olanın kendisi için bir tehdit veya korku kaynağı olarak algılayan olduğunu belirtiyor. Yabancı ve farklı olana herkesin aynı şekilde ve oranda davranmaması da, fobilerin kişilere ait özel bir olgu olduğunun delilidir. Yabancıların tehdit ve korku kaynağı olması herkeste anı etkiyi yaratır ve bu durumda herkes yabancıdan korkar. Gerçek ise böyle olmadığından fobi ve fobi sahipleri genelde tedavi edilmesi gereken patolojik kişilerdir (Er ve Ataman 2008, s.755).

Batı tarihinde yabancı düşmanlığı ve ırkçılık aynı şeyler olmamalarına rağmen temelinde ırkçılık olması dolayısıyla yabancı düşmanlığı ırkçılık olarak anılmaktadır. Buradan çıkaracağımız sonuç, islamofobinin ırka dayalı bir düşmanlık olarak değil de din ve kültüre dayalı bir düşmanlık olmasıdır (Canatan 2007, s. 26). Ve bugün; Batı, yabancıların ya da göçmenlerin kendi kültürel ve sosyal hayatlarını tehdit ettiğini

düşüyor. (Karamollaoğlu 2010, s.9). Bu da islamofobinin ortaya çıkmasında en temel faktörlerden biri olarak tanımlanabilir.

1.4 EUROSANTRİZM (AVRUPAMERKEZCİLİK) VE ETNOSANTRİZM

Batı'nın coğrafi, kültürel ve siyasi anlamda dünyayı kendine göre tanımlaması, dünyanın merkezine kendisini koyup, olaylara ve olgulara o açıdan bakarak, bu bakış doğrultusunda değer yargıları üretmesine Avrupa merkezilik (Eurocentricism) denir. (Başgal 2004, s. 18). Avrupa merkezilik, modern dünyanın kurucu unsurlarından biridir, ayrıca Batı kültürünün üstünlüğünü ve merkeziliğini nitelemektedir. Wallerstein'ın da tabiriyle sosyal bilimler çoğunlukla Avrupa merkezidir. (Yıldız 2002, s.72) Bu da sosyal bilimlerin bile bakış açısının tarafsız olmadığını göstermektedir. Bugün Batı sayesinde önemli bir seviyeye yükselen sosyal bilimlerin Batılı bakış açısıyla ne kadar da taraflı olabileceği anlamını taşımaktadır. Olayları ve olguları incelerken ağırlıklı olarak Batılı vizyonu kullanıp taraflı değerlendirmeler yapabileceği görülmektedir.

Bireyin kendi kültür değerlerini merkeze alıp diğer kültürleri kendi kültürünün değer yargılarına göre değerlendirmesi ve yargılamasına "etnosantrizm" denir. İnsanlar kendilerini kendi kültürleri içinde hapsedip onu mutlak hale getirip diğer kültürlere yukarıdan bakma eğilimine girebilirler. Etnosantrizm bu şekilde kendi kültürünü yüceltme ve başka kültürleri küçümseme, ötekileştirme şeklinde kendini gösterir. Aslında her kültürel kimlik için gerekli, ortak kimlik oluşturmak ve biz duygusunu pekiştirmek gibi masum görünen bu durum aksine heterofobi (farklılık korkusu), islamofobi ve ırkçılık gibi kavramlarla birbirlerine çok yakındır. Etnosantrizm başta diğerleri kültürleri tuhaf, sonra anormal, daha sonra sapkın ve nihayet onu bir tehdit olarak değerlendirip, o kültürden insanlara karşı bir nefret ve düşmanlığın oluşmasına sebep olabilir. (Sosyolojiye Giriş 2015, s.114)

Bu bölümde konu edilen islamofobi terimini destekleyici ve onunla beraber anılan bütün bu terimler islamofobiyle oldukça benzer yönleri sahiptir ve her şeyden önemlisi Batılı gözle tanımlanan ve kavramsallaştırılan terimlerdir. Batı olayları kendini

merkez olarak değerlendirir. Bu kavramların Batı tarafından ortaya çıkarılması bile, bu ayrımcılık, dışlama, küçümseme, kötüleme, düşman ve tehdit olarak görme, kavramlarının; Batı'nın islamofobiyi kabul etmemesine rağmen, gerçek olduğunun ispatı sayılabilir.

Bu kavramlarla islamofobiyi açıkladıktan sonra Amerika'daki islamobinin ortaya çıkışına, gelişimine ve genel olarak Müslümanlar özellikle Türk göçmenler üzerindeki etkileri incelenecektir.

2. ABD'DE İSLAMOFOBİ, İRK, 11 EYLÜL SALDIRILARI ÖNCESİ VE SONRASI

2.1 ABD'DE MÜSLÜMANLAR, İRK VE İRSAL AGNOZİ

Sherman Jackson (Jackson 2011, s.157), Amerikalı realitesinde ırkın kalıcı bir önemi olduğundan bahsediyor ve ırka dayanan "farklılık" anlayışını üretenin Amerika olduğunu ifade ediyor. "Amerikalı" kelimesinin beyaz ırkla olan bağlantısının olduğunu ve örnek olarak birinin Güney Afrikalı olduğunu bilmenin yetmediğini, ve bunu netleştirmek için "beyaz" ya da "siyah" gibi bir sıfat daha kullanmamız gerektiğini; oysa Amerika'da bunu tersi durumun söz konusu olduğu, Amerikalı demenin beyaz demek olduğu tespitini aktarıyor.

James Baldwin ise Amerikalılığın sadece beyazlığı ifade etmediğini, Martin Luther King, Muhammed Ali ve Snoop Dogg'un da eşit derecede Amerika'yı ifade ettiğini belirtmektedir. Bu da Avrupa gibi tek bir ırksal gerçeklik olmadığı en azından iki ırksal açıdan gerçek Amerikalı'nın olduğu anlamına gelmektedir. (Jackson 2011,s. 158) Bunlar da siyah ve beyaz ırktır.

ABD'de tam Amerikalı aidiyeti için kısmen de olsa ırk gerçekliğine değinmek gerekmektedir. Ama Amerika'ya göç etmiş Müslümanlar; ırk konusunda bir duruş göstermemişlerdir. Çünkü İslam'ın ırkla ilişkisi yoktur, bu yüzden ırksal agnoziyi tercih etmişler, yani bir ırka ait olmayı reddetmişlerdir. Ancak ırk; Amerikan kimliği oluşumunun ayrılmaz bir parçasıdır ve hem bağınaz Amerikalılar, hem de siyah Amerikalılar için önemlidir. İslam ise "ahlaken üstün" olmakla ilgilenir. Bu yüzden Amerikan islamofobisi ile ilgili ırksal agnozinin ikinci ve sonraki nesil "göçmen Müslümanlar" arasında ortaya çıkarttığı yabancılaşmanın güçlü etkileri olmuştur. W.E.B. Du Bois, bu durumu Amerikalı olmak ve olmamak anlamında "çifte şuur" olarak izah eder. Ve bu da İslami radikallik olarak Amerikan toplumuna karşı bir yabancılaşma olarak açıklanır. Müslüman göçmenler, ırk üzerine inşa edilmiş Amerikan kimliği yerine ırksal agnoziyi (ırk bilmezlik) seçebilirler. Fakat Amerika insanları ırklara ayıran bir toplumdur ve bu da ülkedeki göçmen karşıtı islamofobiyi tehlikeli

kılabilmektedir. (Jackson 2011, s. 159,161,163,164,171,172). Amerikalılar için ırk önemlidir ve onlara göre Amerikalılaşmak için önce bir ırka mensup olmak gereklidir. Müslümanlar ise ırk mensubu olmak yerine “ümme” mensubu olmayı tercih etmektedirler, bu da Amerikan toplumuna yabancı durma ve İslami aşırıcılık olarak isimlendirilebilir.

2.2 11 EYLÜL SALDIRILARI ÖNCESİ ABD’DE MÜSLÜMANLARA YAKLAŞIM

ABD’de İslamofobi 11 Eylül olaylarından önce de vardı. Altı yıldır Amerika’da yaşayan Illinois State Üniversitesi’nde Batı edebiyatında İslam algısı ve Türkler üzerine doktorasına devam eden akademisyen Beyazıt Akman bir röportajında bu durumu ifade ederken Türkiye’de bile lise eğitiminde semavi dinler hakkında bilgi verilmesine rağmen ABD’de böyle bir genel bilginin verilmediğini ifade etmektedir. İnsanların İslam hakkında ve İslam peygamberi hakkında bile neredeyse hiçbir bilgiye sahip olmadığından bahsetmektedir. ABD’de Afrika kökenli Muhammed Farrakhan’ın liderliğini yaptığı Nation of Islam’ın, bilgisizlikten dolayı zaman zaman İslam peygamberiyle bile karıştırılabildiğini söylemektedir. Yanında kaldığı ev sahibinin İslam peygamberinin 80’li yıllarda yaşamış olduğunu zannettiğini anlatıyor. Hatta bu bilgisizliğin de Hollywood sineması ve popüler medya haberleri tarafından doldurulduğunu, bunları yapanların da Oryantalizm konularından çıkmayan insanlar olduğunu sözlerine eklemektedir. Batı Dünyasının kendisini pozitivist, demokrat, mantıksal ve gelişmiş olarak tanımladığını, doğuya bunların tersini layık gördüğünü ve onu despot, ilkel, barbar, egzotik olarak tanımladığını, dış ilişkilerde müdahaleler için de ortam hazırladığını ve bu yüzden Orta Doğu’daki pek çok liderin de kendi halklarına zulüm etmesinin Batı Dünyasına adeta davetiye çıkarttığını sözlerine eklemektedir.⁵ Bu açıklamalar bize Batı Dünyasının Doğu ile ilgili kendi kendine geliştirdiği olumsuz önyargılardan dolayı Ortadoğulu liderlerin yaptıkları her olumsuz harekette, kendilerini, kendi tezlerini haklı göstermek ve buralara müdahale etmek için yeterli sebebe sahip olmaya çalıştıklarını göstermektedir.

⁴http://www.moraldunyasi.com/1060-15-0-islamofobinin_kaynagi.html Erişim tarihi: 05/01/2016

Ejder Okumuş, 11 Eylül öncesi ABD’de islamofobinin varlığının kanıtlarının en belirgininin bazı filmlerde; Müslümanların kötü, şiddete başvuran, öldürücü, terörist, olarak gösteren ve böylelikle islamofobi oluşturmaya çalışan Hollywood yapımı filmler ve İslam ve Müslümanlar hakkında yanlış bilgiler vererek yaptığı kötü haberlerin Amerikan medyası olduğunu ileri sürmektedir. Okumuş, Amerikan hükümetlerinin de Müslümanlara karşı izlediği politikanın islamofobiyle birlikte İslam karşıtlığını da gösterdiğini belirtmektedir (Okumuş 2007,s.236). Müslüman erkekler; medyada sürekli fanatizm, militanlık ve kadın düşmanlığı ile ilişkilendirilirken; Müslüman kadınlar da mağduriyet ve örtüyle ilişkilendirilip Batı medeniyeti veya feminizm tarafından kurtarılmayı bekleyen kadınlar olarak resmedilmektedir (Maira 2011,s.181). Bugün bu imaj Batılı beyinlerde iyice yer etmiştir ve İslam dünyasında meydana gelen her aşırı olay, İslam’a ve bütün Müslümanlara fatura edilmektedir.

Amerika’nın Orta Doğu’yu yeniden şekillendirmek istemesi ve İsrail’in, Filistin karşısındaki siyonist politikalarını desteklemesi nedeniyle Amerika’daki Araplar ve Orta Doğulular uzun bir zaman ırkçılık, baskı ve gözetime maruz kalmaktaydılar. Bu dışlama ve karalama çalışmaları, islamofobi ve Arap karşıtı ırkçılık terimlerini var ederek, 11 Eylül’den uzun zaman önce başlamıştı. (Maira 2011,s.180) Özellikle 1973’teki Arap – İsrail savaşından sonra Araplar bir tehdit gibi görülmeye başlandılar. (Said, 1978,s. 386) Bu aslında sadece Araplarla ilgili değil bütün Müslümanlarla ilgiliydi. Orta Doğu’da ne zaman bir kriz patlak verdiğinde Müslüman Arap-Amerikalılar marjinalleşmiş ve dışlanmışlardır. İsrail - Arap savaşlarından sonra Müslüman Arap-Amerikalılar hem medyanın hem de Amerikan halkının çoğunluğunun anti-Arap ırkçılığıyla mücadele etmişlerdir. Saldırıları Arap karşıtlığı, etnik sindirme, ırki stereotipleştirme, damgalama ve fiziksel saldırılar şeklinde ortaya çıkmıştır (Okumuş 2007, s. 236,237). Kısaca, 11 Eylül saldırılarından çok önce de bu dışlama ve saldırılar başta Arapları hedef göstererek başlatıldığı görülmektedir.

1970’lerdeki Amerikan vatandaşlarının Tahran’daki rehine krizinin ardından Carter’ın bu krizde İran’a cevabıyla birlikte diğer Müslümanlar da bundan nasiplerini almışlardır. (Okumuş 2007,s. 238).

1972’de Nixon yönetiminin Olimpiyatlardaki Münih olayından sonra Siyonist güçler ve İsrail’in desteğiyle çıkarıldığı iddia edilen "Operasyon Boulder" adı altında başlattığı operasyonla; Müslümanlar için vize sınırlandırmaları ve bir takım zorluklar getirilmiştir. Bu hükümet ile Amerika, Arapça konuşan toplumlara kuşkuyla yaklaştı. Arap ülkeleri, ülkede yaşayan Arap kökenli göçmenler ve Müslümanlara karşı olumsuz bir ilişki geliştirmeye çalışarak İsrail yanlısı bir politika izledi, Filistinli Müslüman saldırıları "İslami terörizm" olarak adlandırıp, Arap, Müslüman ve Orta Doğu kökenli Amerikan vatandaşlarının anayasa ile garanti altına alınan haklarını gasp etmeyi haklı hale getirdi (Okumuş 2007,s. 236, 237). Bu şekilde islamofobi yasal bir zemin oluşturmaya başladı.

1980’lerde bu sefer Reagan’ın gündeminde terörizm ile savaş vardı ve Libya terörist faaliyetlerde bulunduğu iddiasıyla bombalandı. Bunlar olurken Amerika’da yaşayan Müslümanlara karşı şiddet uygulanmaya başlandı. Ev, işyeri ve camiler gibi toplanma yerlerine saldırılar yapıldı. (Okumuş 2007,s. 238).

1985’te Lübnanlı bir Şii’nin bir uçağı kaçırmasıyla Arap-Amerikan bir aktivist katledilmesiyle ve Müslümanlara yönelik şiddet tekrar kendini göstermiştir. 1986’da Houston’da bir cami kundaklandı ve Boston’da "American - Arab Anti- Discrimination Committee" (Amerikan – Arap Ayrımcılık Karşıtı Komitesi) ofisine iki kez yaralanma ve ölümlü sonuçlanan bombalı saldırılarda bulunuldu. (Okumuş 2007,s. 238). Hükümetler bu tip saldırılar karşısında tepkisiz kalarak islamofobinin ülkede artmasına adeta izin verdiler.

1990’larda Amerika’nın terörizme savaş politikası Irak ve liderine odaklanınca ülkedeki Müslümanlar tekrar baskı altına alındı. Müslüman liderler, aktivistler ve göstericiler FBI tarafından sorgulandı, vatandaş olmayan Müslümanlar sınır dışı edildi. İşyerleri, topluluk organizasyonları bombalandı, yağmalandı ve bu islamofobi ve İslam karşıtlığı politikası 1991 Birinci Körfez Savaşı süresince devam etti. (Okumuş 2007,s. 238).

1995’te Oklahoma City’de gayri Müslim bir Amerikalının federal bir binayı bombalamasından sonra, Müslümanlar suçlu ilan edilip, islamofobi ve İslam karşıtlığı

tırmandırılmıştır. (Okumuş 2007,s. 238). Bu bilgiler göstermektedir ki; 11 Eylül'den uzun süre önceden beri bugünkü islamofobinin alt yapısı hazırlanmıştır.

2.3 11 EYLÜL SALDIRILARI SONRASI ABD'DE MÜSLÜMANLARA YAKLAŞIM

11 Eylül 2001 yılı kuşkusuz ABD'nin tarihindeki en acı ve sarsıcı günlerinden birisidir. Dünyanın en güçlü devleti ABD eş zamanlı olarak, uçak saldırılarıyla yapılan 4 ayrı terör olayı ile sarsılmıştır. Bir uçak, pentagon binasına çarptı, bir uçak yolcularıyla beraber kaçırılıp Pennsylvania kırsalına düştü, iki uçak da Dünya Ticaret Merkezinin ikiz kulelerine çarptı ve o gün 2974 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu olay, terörizmin küresel boyutta ne aşamaya ulaştığını göstermiş ve insanların uzun süre atlatamayacakları bir travma oluşturmuştur. Ayrıca devletlerin ne kadar güçlü olurlarsa olsunlar terörizmin karşısında ne kadar çaresiz kaldıklarının bir delili olmuştur (Baysal 2013, s: 43). ABD kurulduğu yıllardan beri İslam ile bir teması olmadığı için Avrupa'daki gibi bir tarihsel nefret söz konusu değildi. Ancak modern zamanlarda zemini oluşturulmuş olan İslam düşmanlığı, bu üzücü olaydan sonra artık ABD'nin de gündemine oturmuş bulunuyordu.

ABD Senatosu, saldırıların ardından oluşturduğu siyasi- askeri stratejide, tüm çeşitliliğiyle Arap ve Müslüman dünyası üzerine odaklanmış (Atik, 2015, s:434) ve bu olaylardan İslami terörizmi sorumlu tutarak ülke içinde ve dışında Müslümanlara karşı kuşku, baskı ve şiddete dayalı bir siyaset izlemişlerdir (Okumuş 2007, s. 240). Saldırılarından hemen sonra din, ırksallaştırma, milli kimlik ve vatandaşlık soruları, geneli Arap ve Orta Doğulu olmak üzere Amerika'da yaşayan Müslümanlar, Asyalılar ve Sih Amerikalılar için durum değişik bir boyuta vardı. Bu insanların bazıları Müslümanlara benzediği için bile saldırılara maruz kaldılar, hatta öldürüldüler (Maira 2011,s.178). İslamofobi, bu şekilde göçmen karşıtlığını da artırmıştır.

İslam, 11 Eylül'den sonra eskisinden çok daha fazla bir şekilde terörle anılmaya başlanmıştır. Medyanın gücü sayesinde şiddet ve teröre dayalı bir din algısı oluşmuştur. Malesef bundan dolayı İslam, bugün Batı nazarında şiddet ve barbarlık dini olarak

algılanmaktadır. Hollywood da dahil olmak üzere gazete, dergi ve televizyonlar Müslümanları hep kötü karakterli ve şiddet eğilimli insanlar olarak göstermektedir. İslam, Batı siyaset ve medyası tarafından sürekli bir tehdit olarak gösterilmektedir. 11 Eylül olaylarıyla birlikte İslam'ı şiddet ve terör ile ilişkilendirerek diğer toplumlar İslam ve Müslümanlara karşı doldurulmaktadır. (Okumuş 2007, s.241,242) Bu durumda medyanın da açık bir şekilde İslam'ın ve Müslümanların karşısında olduğunu ve onları Batılılara hedef gösterip toplumları kutuplaştırdıklarını görebilmekteyiz.

Davidson, Amerika'da altı yıl kaldığını, birkaç eyalete gitme fırsatı bulduğunu ve bu süre zarfında bazı siyasal güçlerin, bazı akademisyenlerin, bazı kiliseler ve medyanın önyargılarla, ideolojik ve siyasal amaçlarla İslam'ı terör ve şiddetle anmakta olduklarını gözlemlediğini belirtmektedir (Davidson 2011, s.71). Batılı bir akademisyenin gözüyle de durum bu şekildedir.

11 Eylül saldırılarından sonra, yapılan araştırmalara göre Amerikalılar, İslam'a ve Müslümanlara karşı eskiye nazaran çok daha fazla bir korku psikolojisi içine girmişlerdir. Hatta Müslümanları Nazilerden bile daha kötü, kendileri için potansiyel bir tehlike, tehdit, terörist, İslam'ı da şeytani bir din olarak algılamaktadırlar (Cainkar 2004). Bu açıklama göstermektedir ki, Batı'nın karşısına çıkarılacak düşman bulunmuş ve hatta bu düşmanlığı tabana yayma çalışmaları da başarılı bir şekilde sonuçlanmıştır.

11 Eylül saldırılarından sonra Amerikan yönetimi tarafından izlenen resmi ve gayr-i resmi islamofobi politikası sonucu halkın bir kısmının anti-islamist olması Müslümanları rahatsız etmesine neden olmuştur. Müslümanlara karşı ayrımcılık yapılarak ırkçı davranışlar sergilenmesi, camilere saldırılması, başörtülü insanların hakaret edilerek zaman zaman ölümlere neden olacak kadar şiddetli saldırıların olması bu dönemde yoğunluk kazanmıştır. İslamofobinin sonucu olarak ortaya çıkan anti-islamizm başta Araplar bütün Müslümanlara karşı yapılan ırkçılık haline gelmiştir. (Okumuş 2007, s.246) Amerikan yönetimi, resmi kurumlarda da Müslümanlara karşı ayrımcılık yapmaya devam etmiş; ayrımcı muameleyle kayıt sistemi, parmak izi alma, vize süreci, takip altına alma, çalışma iznini iptal etme, işten çıkarma gibi uygulamalarla Müslümanları zor durumda bırakmıştır. Başta kimlik kontrolü, hapse atmak,

Müslümanların evlerine girmek, baskı ve şiddet uygulamak, sınır dışı etmek ve camileri kontrol altında tutmak gibi polisiye muameleler olmak üzere diğer resmi kurum ve kuruluşlarda da Müslümanlara karşı kötü muamelelerde bulunulmuştur. Okullarda bile Müslümanlara olumsuz bakılması, bazı öğretmenlerin ayrımcılık yaptığı ve başörtüsüne müdahale ettiği bilinenler arasındadır. Havaalanlarında Müslüman ülkelerden gelenlere yapılan muameleler; uzun ve fazla yapılan aramalar, şüpheli diyerek uçaktan indirmeler, "uçakta Arap var, ben binmem" şeklinde tutum ve uygulamalar yaşanmaktadır. (Okumuş 2007, s.247,248) 11 Eylül'den sonra Müslümanlar için uygulanan "özel kayıt sistemi" ve "Nonimmigrant visa" (Göçmen olmayan vize) uygulamaları islamofobik muamelelerdendir ve başta öğrenciler, misafir araştırmacılar, misafir öğretim üyeleri, bursiyerler, hastalar, sanatçılar, işadamları ve müzisyenler olmak üzere Müslümanları oldukça olumsuz etkilemiştir. (Cainkar 2004) Bazıları yoğun baskılardan dolayı memleketlerine dönmek zorunda kalmışlardır.

"Nefret suçları" Müslüman Amerikalılar için büyük sorun olmuştur; 11 Eylül'ün hemen ardından Araplar ve Güney Asyalılar tarafından 645 olay rapor edilmiştir. (Cainkar 2004) Bu olayların Müslümanlar' da tedirginlik, korku ve stres gibi olumsuzluklar yaratmıştır. Uzun zamandır ülkede yaşayan Müslümanlar bile yaşadıkları korkudan dolayı ülkelerine dönmek zorunda kalmışlardır. İsimlerini değiştiren Müslümanlar bile vardır. Bu İslam karşıtlığı en çok Arapları, sonra Pakistanlılar ve İranlıları etkilemiştir. Bundan Müslüman olmayan Araplar bile olumsuz etkilenmişlerdir. (Okumuş 2007, s.251) Amerikan hükümetinin ülke içinde Müslümanlara karşı izlediği, küresel boyutta Müslüman ülkelere karşı izlediği politikalarından da pek farklı değildir. Amerika'da islamofobi ve anti-islamizm 11 Eylül öncesinde oluşturulmaya çalışılmış ardından 11 Eylül sonrası kesinleştirilmiştir. Müslümanların bu psikoloji içinde dışlanması onların yaşamlarını zora sokmaktadır. Bundan Amerikan yönetimi ve halkı da ülke demokratik ve özgürlükçü çizgisini kaybettikçe zarar görmektedir. (Okumuş 2007, s.253,254) Ancak bu politikaların yayılmasına sebep olanlar; Amerikan yönetimini, ülkenin demokratik ve özgürlükçü çizgisini, İslam nefreti yaymaktan daha az düşündükleri bir gerçektir.

3. ABD'DE İSLAMOFOBİYİ KÖRÜKLEYEN FAKTÖRLER

3.1 SİYASETÇİLER VE DEVLET ADAMLARI

ABD'de islamofobinin devlet adamları tarafından da tırmandırıldığı 11 Eylül öncesinde de görülmektedir. 1970'de Carter'ın Tahran rehine krizi ve 1972'de Nixon hükümetlerinin "Operasyon Boulder"ı İslam karşıtı politikaların ilklerindedir. Arkasından Reagan, 80'lerde terörizm faaliyetlerinden dolayı Libya'yı bombalaması örnek verilebilir. (Okumuş 2007,s. 238). Bu örneklerden Amerika'da dış politikaların önceden de İslam karşıtı olduğu görülmektedir.

George W. Bush ve Dick Cheney, 2006 yazına kadar "İslamcı faşizm" ifadesini kullanarak, Amerika'daki İslam karşıtlığını kuvvetlendirdi. John McCain'in de seçim kampanyalarında şiddet düşkünü radikal cihatçıların İslam ülkelerinin yönetimlerini devirip, halifeliği ilan edip başta ABD olmak üzere, bütün Batı'yı yıkma girişiminde olduklarını ifade etmektedir (Cole 2011, s. 196, 208, 209). İslamofobik söylemler artık siyasiler tarafından malzeme haline getirilmiş, her fırsatta maksadını aşan bir şekilde dile getirilmektedir.

Cumhuriyetçi başkan aday adayları Donald Trump Müslümanlar için kapıların tamamen kapatılması gibi uç noktada söylemlerde bulunmuş. Diğer Cumhuriyetçi aday Ben Carson ise Müslümanları "potansiyel terörist" olarak niteleyerek "bir Müslüman ABD başkanı olamaz" demiş ve Suriyeli mültecilere "kuduz köpek" benzetmesinde bulunmuştur. Jeb Bush ve Ted Cruz, ülkeye alınması planlanan Suriyeli göçmenlerle ilgili titiz bir seçimle Hıristiyan Suriyeli göçmenleri alabileceklerini söylemiştir.⁶ Bu haberlerin hepsi başkan adaylarının bir kısmının oy almak için ne kadar taraflı davrandığını ve kamuoyunda İslam düşmanlığını körüklediklerinin göstergesidir. Çünkü bu tür söylemlerin onlara oy kazandıracığını bilmektedirler.

⁶<http://www.forumusa.com/irkciligin-yeni-adi-islamofobi/> Erişim tarihi: 08/02/2016

Aynı zamanda bir Evanjelik Hıristiyan olan Carson da İslam dinin kendi prensipleriyle ve Anayasalarıyla bağdaşmadığını da sözlerine ekleyerek İslam dinini dışlamıştır.⁷

3.2 DİN ADAMLARI

Papa 16. Benedict'in Müslüman liderlere yönelik olarak yaptığı hitabında; terörü önlemede Müslüman liderlerden yardım isterken, terörü yayanların Müslümanlar olduğunu kastetmekte ve teröre neden olan diğer unsurları temize çıkarmaktadır. (Karlı 2013, s. 87) Papa bu şekilde yine Müslümanları suçlamaktadır.

Colombus World Harvest Kilisesi papazı Rod Parsley bir yazısında Amerika'nın, bu yanlış dinin (İslam'ı kastediyor) yok edilmesi niyetiyle kurulduğunu belirterek, 11 Eylül için artık bir savaş çağrısı olduğunu dile getirmiştir (Fuller 20, s.217). Bu son derece provokatif yazı tamamen düşmanlık ve nefret yaymakta ve hiçbir gerçeklik taşımamaktadır.

Önde gelen Evanjelik liderlerinden biri olan Billy Graham "İslam şeytani bir dindir" diyerek hem İslam'a hakaret etmiştir hem de toplumu İslam'a karşı kışkırtmıştır. Güney Vaftiz Kilisesi Başkanı İslam Peygamberi için "Şeytan tarafından ele geçirilmiş bir sübyancı" diyerek ağır hakaretlerde bulunurken Pat Robertson "gözü dönmüş bir bağnaz", Jerry Falwell ise "terörist" diyerek ağır hakaretlerde bulunmuşlardır. Başkan Bush'un birinci dönem açılış duasını yapan Franklin Graham İslam ile ilgili "Hıristiyanlığın aksine, İslam'ın temel öğretileri arasında başka inançlardan olanlara derin bir hoşgörüsüzlük vardır. " şeklinde bir açıklamada bulunmuştur. (Mogahed, 2013) Pat Robertson ayrıca, bir televizyon programında Amerikalıların İslam'ın sunduğu tehlikeye karşı uyanmaları gerektiğini, İslam'ın kanlı ve merhametsiz bir din olduğunu, barış dini olmadığını ifade etmiştir. (Karlı 2013, s.87, 88) Bu yalan yanlış, kötü niyetli açıklamaların sebebinin aslında; İslam dinini ve Müslümanları hedef göstererek toplumu kutuplaştırmak olduğu görülmektedir.

⁷http://nypost.com/2015/09/25/looks-like-america-agrees-with-ben-carsons-anti-muslim-stance/?utm_campaign=SocialFlow&utm_source=NYPFacebook&utm_medium=SocialFlow Erişim tarihi: 08/02/2016

Devlet görevlileri ve siyasiler tarafından methedilen dini önderlerden Franklin Graham, Jerry Falwell ve Pat Robinson İslam'ı ahlaksız bir din, Müslümanların Nazilerden daha kötü olduklarını dile getirmiş ve İslam Peygamberini terörist olarak adlandırmışlardır. (Nimer, 2011) İslam ile terörizm arasında bir ilişki kurmak için İslam Peygamberine kadar giden terör kavramı oluşturma çabaları aslında son derece bilgisizce ve mantıksızca olmaktan ileriye gidememektedir.

Amerikalı rahip Terry Jones aylarca 11 Eylül'ü Kur'an yakma günü ilan edip sonradan vazgeçirilse de 20 Mart 2011'de dediğini yapmıştır. "İslam Şeytandır" yazılı tişörtler dağıtan Jones, "Uluslararası Muhammed'i Yargılama Günü" ilan etmeyi planladığını da söylemiştir.⁸ Kuşkusuz din adamlarının bu tür eylemleri ve ifadeleri de islamofobinin artmasında rolü oldukça fazla olmuştur.

3.3 MEDYA

Al-Bazian, 2001'den 2010'a kadar İslamofobik bir çerçeve oluşturmak için ABD temelli ve Avrupa ile birlikte 40 milyon dolar harcadığını ifade ederek durumun ne kadar korkutucu olduğunu açıklamıştır. ABD'de şeriat ve şeriat girişimleri dendiğinde her işin başında geldiği David Yerushalmi başta olmak üzere Frank Gaffney, Daniel Pipes, Robert Spencer, Pamela Geller ve Steve Emerson gibi islamofobik uzmanlardan sürekli alıntı yapıldığını belirtiyor. Konunun tartışmalı olsa bile kendisi için olmadığını ve sağ kanat İsrail destekçisi aktivistlerin Amerika'da islamofobi oluşması ve finanse edilmesinde en büyük destekçiler olduğunu iddia etmektedir. Gayelerinin tek kutuplu bir dünyada ABD'nin İsrail'e koşulsuz destek olmasını sağlamak olan ve kendisini bu kampanyaya ideolojik olarak adanmış olan bir grupla karşı karşıya kaldığımızı açıklamalarına ekliyor. Al Bazian, Daniel Pipes'ın Amerika'daki Müslümanların varlığının değer kazanması ve refahlarının artmasını Yahudi vatandaşlar için bir tehdit oluşturacağını ve M.G. Rosenberg'in görüşlerinin de aynı olduğunu (Al-Bazian, 2013, s.77) açıklamalarına eklemiştir. Bu ifadelerden ABD'nin Müslümanlar ile ilgili iç ve dış politikalarıyla İsrail destekçisi aktivistlerin çalışmalarının nasıl birlikte hareket ettiğine

⁸ <http://www.milliyet.com.tr/kuran-i-yakti-afganistan-yandi/dunya/dunyadetay/03.04.2011/1372515/default.htm> Erişim tarihi:09/02/2016

işaret edilmektedir. Bu aktivistlerin medyayı kullanarak milyon dolarlarla ideolojik tek kutuplu bir dünya için islamofobi finansmanına destekleri açıklanmıştır.

Daniel Pipes, bir makalesinde kahverengi tenli göçmenlerin Batı Avrupa standartları için tam anlamıyla uyum sağlayamadıklarını belirtirken Müslümanların en kötüsünden bile daha sıkıntılı olduklarını belirtmiş ve asimile olmaya en çok onların direndiğini ifade etmiştir. Yabancı korkusu coğrafi varsayımlara dayanarak artarken islamofobiklere göre Amerika doğumlu Müslümanlar bile göçmenler kadar yabancıdır. (Lean 2012, s.5,6)

Nathan Lean, popüler kanallar üzerine bulunduğu tespitlerde, Amerika'daki haber kanallarının kasıtlı olarak hisleri mahveden dil, hikaye ve başlıklar seçtiğinden bahsetmiş ve ayrıca normal saldırı veya ölümlerin terör saldırılarından mislice fazla olsa bile terör saldırıları kadar heyecan vermediğini belirtmiştir. Müslümanlarla ilgili haberlerin hep kötü görüntülerle ve resimlerle gösterildiğini asla Müslümanların günlük hayatındaki normal görüntülerin kışkırtıcı olmağı için kullanılmadığını belirterek İslam ve Müslümanlar ile ilgili tartışmalarda Müslüman entelektüeller yerine Müslüman olmayanların kullanıldığını ifade etmektedir. (Lean, 2013) Bu yorumcuların açıklamalarının da elbetteki İslam karşıtı veya en azından taraflı olabileceği belirtilmektedir.

"Müslümanların Masumiyeti" , "Sessizliğin Diktatörlüğü" gibi filmlerin yanı sıra 80 ve 90'lı yıllarda çekilen "Iron Eagle", "True Lies" ve "The Siege" gibi büyük bütçeli Hollywood filmlerinde Müslüman teröristlerin Amerika'ya saldırıları konu edinilerek insanların bilinçaltına Müslümanların terörist olduğu mesajı yüklenmektedir. 1921 yapımı "The Sheik" (Şeyh) isimli filmde Müslümanlar vahşi ve şehvet düşkünü olarak betimlenmektedir. Amerika'da Müslüman ve Arapları konu alan 1200'den fazla film, yüzlerce televizyon programı, dramalar, haber programları, komediler ve çizgi filmlerde Arap ve Müslümanları aşağılayıcı ifadelerle doludur. Sürekli olarak tekrarlanan bu zarar verici betimlemeler izleyicileri etkilemekte ve onları Müslümanlara sebepsiz şiddet uygulamaya şartlandırmaktadır. (Karşlı 2013, s.86) Bu şekilde zaten İslam hakkında

bilgisi az olan Amerikalıların bu tarz filmlerle İslam'a hakkındaki olumsuz yargıları giderek daha da kuvvet bulmaktadır.

Farid Hafez de Fransa ve Avusturya'da 15 sene önce anti semitik olarak bilinen sağ kanat partilerin 2000'li yıllarda strateji değiştirdiklerini popülist sağ kanadın görüşlerinin eski anti- semitizm'den çağdaş islamofobi'ye dönüştüğünü ve bu partilerin İsrail'in aşırı sağ ile ittifaklar yaptıklarını ve 15 senedir Doğu Avrupa'dan ABD'ye Batı'nın aşırı sağ kanadıyla işbirliği içinde olduklarını belirtmiştir.⁹ Edward Said, "Haberlerin Ağında İslam" adlı eserinde, 1948'den beri bu alanda ustaca propaganda yapıldığını, İsrail ve ABD'nin bölgedeki icraatlarını örtbas edebilmek için İslamiyet ve özellikle Araplar üzerine iddialar ortaya atıldığını belirtmiştir. (Said 2000, s. 22)

"ABD ve Avrupa'da İslamofobi: Politika Çıkarımları" başlıklı panelde Sosyal Politika ve Anlayış Enstitüsünden (ISPU) Dalia Mogahed Cumhuriyetçi siyasetçilerin söylemlerini de eleştirerek Amerikan medyasında Müslümanlarla ilgili negatif algı içeren haberlerin yüzde 80'lere ulaştığını ve bu oranın Kuzey Kore'den bile daha yüksek olduğunu ifade etti. Bu bölümde medyanın toplumun bakış açısını kasıtlı olarak nasıl olumsuz etkilediği açıkça görülmektedir.¹⁰

3.4 ENTELEKTÜELLER

Bernard Lewis'in 90'lardan sonra yazdığı "Race and Slavery in the Middle East, Islam and The West, Muslims in Europe, The Shaping of the Modern Middle East, Cultures in Conflict, The Middle East, The Multiple Identities of the Middle East, A Middle East Mosaic, What Went Wrong? ve The Crisis of Islam" adlı kitapları İslam dünyası ve Müslümanlar hakkında yaptığı olumsuz değerlendirmelerle doludur. (Aktürk 2014, s.9) Ayrıca Hıristiyan Avrupa'nın gelecekte değişmekte olan demografik yapısının Müslüman bir Avrupa olacağını sinyali vererek bu değişim sonucunda Eurabia

⁹From Anti-Semitism to Islamophobia: The European Far Right's Strategic Shift-July 01, 2015-
<http://discoversociety.org/2015/07/01/from-anti-semitism-to-islamophobia-the-european-far-rights-strategic-shift/> Erişim tarihi: 13/02/2016

¹⁰http://www.turkishny.com/headline-news/2-headline-news/209305-abd-ve-avrupada-yukselen-islamofobi-washingtonda-tartisildi?utm_source=dvr.it&utm_medium=facebook#.VOQDdSE8zER
Erişim tarihi:13/05/2016

(Avrobistan) olacağını ifade ederek (Fuller 2010, s.218) Batıyı Müslümanlara karşı Müslümanlaştırılacaklar zannıyla nüfus faktörünü de kullanarak kışkırtmıştır.

Bir diğer İslam karşıtı da S. P. Huntington'dır. Huntington, Medeniyetler Çatışması adlı makalesinde İslam Dünyası'nı Batı Dünyasına karşı yeni bir düşman, bir tehdit olarak hedef göstermektedir. (Huntington 1993, s. 31, 32) Huntington, İslam dünyasını, Batı'nın kavramlarından uzak tutmaya çalışıp, batılı sömürgeciliğin önüne geçmelerine engel oluyordu. Kitabında uzun uzun İslam şeriatını kötüleyip, batılılara nasıl davranmaları gerektiği konusunda uyarı ve tavsiyelerde bulunmuştur (Kongar 2012, s. 31).

Lewis ve Huntington son dönem Amerikan dış politikalarının şekillenmesinde en çok payı bulunan iki önemli bilim adamıdır. Kuşkusuz hem siyasi hem de sosyolojik olarak yaptıkları çalışmalar ve yazıları tüm toplum tarafından da takip edilip dikkate alınmaktadır. Eserleri ve gerek ABD dış politikası bağlamındaki çalışmaları İslam ve Doğu ve Ortadoğu ülkeleri aleyhinde olduğu gibi İslam Dünyasını da rencide edici şekildedir. Bu yüzdendir ki, Amerikan toplumunun Müslümanlar hakkındaki olumsuz düşüncelerinin gelişmesinde rolleri büyüktür.

3.5 TARİHİ ETKİ

İslam, Batı Dünyası tarafından başından beri saldırgan ve savaşçı bir din olarak görülmüştür (Lewis 1992, s.11). Fransa ve İngiltere dünya politika sahnesinden çekilince Amerika onları geçmiştir. Avrupa' da yaratılmış oryantalizm bütün disiplinleriyle Amerikan üniversitelerine aktarılmıştır (Said 1978, sf. 385). Böylelikle Avrupa'nın İslam ile ilgili bütün olumsuz tarihi birikimleri, eserleri, düşünceleri aynen Amerika'ya geçmiştir.

Ayrıca Müslümanların artan fetihleri de siyasi bir problem olarak Hıristiyanları, daha düşmanca bir tavır sergilemeye itmiştir ve İslam, Hıristiyanlık için teolojik, siyasi ve kültürel bir problem haline gelmiştir. Bunun üzerine Hıristiyanlar buna çözüm bulmak yerine, İslam'ın ve onun temel unsurları olan Kur'an ve İslam Peygamberi'nin imajını

tahrip etmeyi tercih etmişler, böylece asırlarca sürecek korkunç bir polemik ve karalama geleneğini başlatmışlardır (Ayık 2013, s.32). Tabi bunun sonuçlarının sadece Avrupa ile sınırlı kalmadığını da görülmektedir.

Bu tarihi miras asırlar boyunca azalmamış, aksine katlanarak artmıştır. Ve günümüze kadar ulaşan Batı'nın bu düşmanca tutumu toplumların arasında aşılması zor uçurumlar yaratmaya devam etmektedir. Küreselleşerek gittikçe daha da küçülen dünyada bilinçsiz, ortaçağ kafasıyla, insanları terör ve nefret politikalarıyla kutuplaştırmaya devam etmektedirler. Tabi bunun da en acı sonuçlarını Batılılarla beraber yaşayan başta Arap toplumları ve tüm Müslümanlar yaşamaktadırlar.

Bu bölümde ABD'de islamofobiyi körükleyen İslam karşıtları incelenmiştir. Ortaya çıkarılacak sonuçlar için şunlar söylenebilir: ABD'deki bu İslam karşıtı çalışmalar çok büyük bir titizlikle ve hiçbir masraftan kaçınılmadan çok büyük bütçeli, kilit noktalardaki kişiler vasıtasıyla, planlı olarak ve sürekli bir şekilde yürütülen çok uzun zamandan beri uygulanan bir politikanın ürünüdür. Amerika'nın kuruluşunda Avrupa'daki gibi bir İslam anlayışı söz konusu olmadığı için İslam'a ve Müslümanlığa dair pek bir karşıtlık söz konusu değildi. İslam'a dair ilk bilgiler geçtiğimiz yüzyıl içinde ABD'nin süper güç olmaya başlamasıyla Avrupa'dan gelen birikimlerdi. Bu olumsuz önyargılarla dolu bu birikimler, önceleri akademik çevrelerle sınırlı kalmışsa da daha sonra topluma kazandırılmaya çalışıldığı görülmektedir ve bugün gelinen noktada siyasilerin itina gösterilmemiş taraflı söylemleri, bazı din adamları ve neredeyse tüm medyanın kasıtlı bir şekilde düşmanlık yaratma çalışmaları, bazı entelektüellerin de kasıtlı olarak yaptığı ayrıştırıcı açıklamalar Amerikan toplumunun Hıristiyan kesiminde her geçen gün oldukça çok sayıda destekçi bulmaktadır, ki bunun da ABD'nin özgürlükçü ve demokratik çizgisine bile zarar vermekte olduğu görülmektedir.

11 Eylül'den sonra Amerika'da hızla yükselen islamofobinin nedenlerinden biri de terör ve İslam'ın birlikte anılması olmuştur. Terör saldırılarına karışan az sayıda Arap veya Müslüman terörist islamofobinin yükselmesinde etkili olmuştur.

4. ABD' DE ARTAN İSLAMOFOBİNİN TÜRK GÖÇMENLER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Bu bölümde amaç, 11 Eylül saldırıları ile ABD'de hızla artan islamofobinin Türk göçmenler üzerindeki etkilerini saptamak ve bunları değerlendirmektir. Bu amaç, kitap, gazete, dergi, internet haber siteleri, forum, sosyal medya ve yüz yüze yapılan görüşmelerden alınan bilgilere dayandırılarak açıklanacak ve yapılan analizler sonucunda ise 11 Eylül saldırılarının Türk göçmenler üzerindeki olumsuz etkileri iddia edilecektir.

4.1 TÜRK GÖÇMENLERE YAPILAN İSLAMOFOBİK SALDIRILAR

11 Eylül saldırıları tüm dünyayı etkilerken Amerika'da yaşayan Müslümanlar adına çok olumsuz gelişmeler yaşanmaya başlanmıştır. Louise Cainkar, ABD'nin Arap ve Müslüman Amerikan vatandaşlarının en az yüz bininin bu ayrımcı muameleyle kayıt sistemi, parmak izi alma, vize süreci, takip altına alma, işten çıkarma çalışma iznini iptal etme, ev ve iş yerlerini ziyaret, tutuklama ve kötü mülakatlara maruz kaldığını ifade etmektedir (Cainkar, 2004).

Bütün bir Müslüman dünyasını zan altında bırakan 11 Eylül ve sonrasındaki bu olaylar, Amerika'da yaşayan Türkleri de olumsuz yönde etkilemiştir. İşlerini kaybedenler, gözaltına alınanlar, vizesi reddedilenler, ülkesine dönmek zorunda kalanlar olmuştur. Aşağıda incelenecek örneklerde görüleceği üzere bu olaylar Amerika'da yaşayan Türkler üzerinde oldukça negatif tesirler bırakmıştır.

Mehmet Yılmaz, New York'ta "Kübban" adında bir restoran işletiyordu, işleri de çok iyi gidiyordu. Tam büyük bir restoranlar zinciri kurmak üzereyken 11 Eylül'den kısa bir süre önce ailesini Amerika'da bırakarak Türkiye'ye geldi. Saldırıların ardından vizesini

uzatıp tekrar dönmek istediğinde sebepsiz yere vize verilmedi ve bundan sonra büyük sıkıntılar yaşayan aile, işleri çok iyi gitmesine rağmen Türkiye'ye dönme kararı aldı.¹¹

Sabancı Üniversitesinde okuyan Ömer Faruk Damar, 2008'de Amerika'da staj yapmak için başvuruda bulunmuştu, bir düşünce kuruluşunda eğitim görecekti ve kariyeri için büyük bir kazanım elde edip, stajdan sonra mastırını da Amerika'da yapacaktı. Vize başvurusu için bütün belgeleri tamdı, vize görüşmesi de olumlu geçmesine rağmen ret cevabı almıştı. Gerekçe ise şöyleydi: "İsminiz, Ömer Faruk olduğu için size vize veremiyoruz çünkü bu isim ülkemiz için tehlikeli olan insanlar listesinde yer alıyor!"¹²

Abdullah Göktürk, 2000 yılında Chicago'daki bir okula başvuruda bulunarak öğretmenlik mesleğine Amerika'da devam etmek istedi. Öğretmenlik yapacağı okulla bağlantıya geçti ve kabul aldı. Vizesini de alarak 2001 Mayıs'ında Chicago'ya gitti. Okulun yaptığı yazılı ve sözlü İngilizce sınavlarını ve idarecilerin yaptığı mülakatı geçti. Birkaç ay sonra öğretmenliğe başlayacaktı. 11 Eylül'den sonra okul, öğretmen alımlarını durdu ve Abdullah Göktürk'ün ABD hayalleri de sona erdi.¹³

Mart 2015'de, New York eyaletine bağlı Long Island kasabasında Sevil Söğünmez (38), çocuklarıyla gittiği Walmart alışveriş merkezinde, kimliği belirlenemeyen bir kadının ırkçı saldırısına uğradı. Başörtülü olan Sevil Söğünmez, saldırının ardından polisten yardım istediğini, polis olay yerine çabuk geldiğini, ancak saldırganın olay yerinden kaçtığını ve bulunamadığını söyledi. Söğünmez, çocuklarının yanında iki sefer saldırıya maruz kaldığını, saldırgan kadının kendisine dakikalarca insanların önünde hakaret ettiğini söyledi. Kadının kendisine yaklaşarak "bu ülkeyi terk edin bu ülke de yaşıyorsanız başınızı açın, örtüyü çıkar başından terörist" diye bağırıldığını ifade etti. Söğünmez, kadınının sonra gidip raflardan bir şey alıp tekrar geldiğini ve yine hakaret ettiğini ve çocuklarının çok korkup ağladıklarını belirtti. Alışveriş merkezinin yöneticisinin gelip ve ırkçı saldırılarına devam eden kadını ikaz ederek, susmasını ve

¹¹<http://www.haber7.com/amerika/haber/783278-11-eylulun-hayat-degistiren-hikayeleri>Erişim tarihi: 15/01/2016

¹²A.e. Erişim tarihi:15/01/2016

¹³A.e. Erişim tarihi:15/01/2016

yaptıklarının doğru olmadığını söyleyerek kadını uyardığını fakat kadının durmayıp ırkçı hakaretlerine devam ettiğini söyledi. Söğünmez, polisin olay ile ilgili ciddi şekilde ilgilendiğini ve kendisinin de kadının bir an önce adalet önüne çıkartılıp hak ettiği cezayı almasını istediğini sözlerine ekledi.¹⁴

17 Ekim 2015’de, Indiana Üniversitesi öğrencisi 19 yaşındaki Triceten D. Bickford, Türklerin işlettiği bir kafede başörtülü Müslüman bir Türk kadınına saldırdı. Bickford, 47 yaşındaki kadına eşinin ve çocuğunun yanında saldırarak ve "beyaz güç", "hepsini öldür" ve benzeri ırkçı sözlerle hakaret ederek ölüm tehdidinde bulundu. Kadının ensesinden tutarak başörtüsünü çıkarmaya çalışan Bickford'a, kadının eşi ve çevredekiler müdahale ettiler. Bickford, çevredekilere ve olay yerine çağrılan polislere tükürüp ve mukavemette bulunduktan sonra gözaltına alındı. Çıkarıldığı mahkemede boğma girişimi, korkutma ve darp ile suçlanan öğrenci kefaletle serbest bırakıldı. FBI yetkilileri, Bickford'a nefret suçu ile dava açabileceğini ve konuyu değerlendirdiklerini söylediler. Üniversite yetkilileri yaptıkları açıklamada da bu korkunç olayla ilgili soruşturma açılacağı duyuruldu. Kadının 18 yıl önce ABD'ye göç etmiş bir Türk olduğu ancak ismini vermek istemediği basın tarafından bildirildi.¹⁵

Basında çıkan bir başka haber de şöyle: Amerika’da doğup büyüyen Selda Turan (27) ve uzun süredir Amerika’da yaşayan eşi Mustafa Turan (32), New York’ta komşuları 46 yaşındaki Yahudi Simchon Schwartz, Selda Turan’ın başına bira dökmesi nedeniyle uyarması sonucu bağırarak küfürle karşılık verdi. Bunun üzerine Selda Turan'ın eşi Mustafa Turan'ın olaya müdahale etti. Olay sırasında sarhoş olduğu belirtilen Schwartz, Mustafa Turan'a yumrukla vurarak burnundan yaraladı. Schwartz, polis tarafından tutuklanarak mahkemeye sevk edildi. Olayda kocasını savunan Esther Schwartz, kocasının suçlu olmadığı söyleyip Turan ailesine, "Burası Yahudi Mahallesi, size bunun hesabını ödeteceğiz" diyerek tehdit ettiği bildirildi. Gazetecilik yaptığı öğrenilen Esther Schwartz’ın, olayı çarpıtarak Türkler’e karşı bir lobi oluşturmaya çalıştığı belirtildi ve

¹⁴<http://sultanmagazine.com/amerikada-giresunlu-aileye-irkci-saldiri/> Erişim tarihi:10/02/2016

¹⁵<http://www.haberturk.com/gundem/haber/1142681-abdde-musulman-turk-kadina-irkci-saldiri> Erişim tarihi: 12/02/2016

Schwartz çiftinin Turan çiftini evlerinden çıkarmak için çevre sakinlerinden imza topladığı öğrenildi.¹⁶

2007'de Nevada, Las Vegas'ta dindar olmayan bir Türk üniversite hocasının, başka bir dindar olmayan bir Filistinli ile birlikte çalıştığı ve kaldığı gerekçe gösterilerek çalışma izni iptal edildi. Yeniden çalışma izni alması sürecinde birçok zorluklar çıkartılarak, çalışma izninin de iptal edilmesiyle çalıştığı üniversitesindeki işinden de çıkarılmıştır (Okumuş 2007, s. 247).

2004'te Louisiana, Baton Rouge'da ehliyet almak isteyen başörtülü bir Türk kadın sürücü, ehliyet için başvurduğu dairede görev yapan bir bayan memur tarafından kötü muameleye maruz kalmış ve yine aynı memur tarafından başörtüsüyle ehliyet alamayacağı söylenmiştir. Bu olay kadın ve eşini oldukça olumsuz etkilemiştir ve derhal dairenin yetkililerine durum iletilmiştir. Yetkililer kendilerinden özür dileyerek başvurularını kabul etmişlerdir. Amerika gibi özgürlük ve demokrasilerin timsali olan bir ülkede böyle bir olayın yaşanması insanlar üzerinde derin etkiler bırakmaktadır (Okumuş 2007, s. 248).

Yukarıda bahsedilen olaylar, 11 Eylül saldırılarından sonra gerçekleşen ve Türk göçmenlerini olumsuz etkileyen, içlerinde nefret suçlarını içeren ve ayrımcılıkların yapıldığı, basına sızan haberlerin sadece bir kısmıdır. Şurası bir gerçek ki 11 Eylül saldırıları öncesinde bu tür olaylarla bu kadar fazla karşılaşılmamıştır. Buradan çıkarabileceğimiz sonuç şu olabilir: saldırıların ardından hayatın her alanında, İslam karşıtı propagandalar artıkça halkta özellikle Müslümanlar başta olmak üzere Ortadoğu ülkelerine karşı bir olumsuz bir tutum gözlenmektedir. Tüm bu veriler doğrultusunda tezin geneli için, bu bahsettiğimiz halktaki olumsuz tutum zaman zaman Türkiye'den ABD'ye gelen Türkleri, uzun yıllar orada kalmış, hatta orada doğmuş nesli de olumsuz etkilemektedir sonucuna varabiliriz.

¹⁶<http://www.turkishny.com/headline-news/56/58906-amerikadaki-turklere-cirkin-saldr#.Vtn6X0DMjEQ>
Erişim tarihi:13/02/2016

Gerçekleşen bu olaylardan çoğunun dinle ilişkilendirilen, özellikle de başörtülü kadınların başına gelmesi, her şeyden önce Müslüman kimliğinin öne çıkmasının bir sonucu olduğunun göstergesidir. Bunun yanı sıra sadece Türk olması sebebiyle de gerçekleşen olaylar az da olsa mevcuttur.

4.2 AMERİKALILARIN TÜRK GÖÇMENLERE KARŞI OLAN TUTUMLARI

Bir röportajında Nobel ödüllü Aziz Sancar, son dönemde artan IŞİD terörü yüzünden "Müslüman olmaktan gurur duyduğunu ancak bunu ABD'nin birçok bölgesinde söyleyemediğini" belirtmektedir. Sancar, IŞİD gibi kendini sözde, İslam ile özdeşleştiren terör örgütlerinin yüzünden dünyadaki tüm Müslümanların zan altında bırakılması, dışlanması ya da potansiyel terörist muamelesi görmesinin kabul edilemez olduğunu söylemiştir. Kendisinin 1982 yılından bu yana Amerika'da yaşayan Müslüman bir Türk olarak bu durumdan duyduğu rahatsızlığı dile getirmiştir. Son olarak gördünüz üzere, ABD halkının yüzde 50'sinin başkan adayı Donald Trump'ın söylediği "Ülkeye Müslümanlar alınmasın" ifadesine düşünceye katıldığını iddia eden Sancar Hükümetinin ne kadar karşı çıktığını, kabul etmediğini söylese de bunun sadece marjinal bir fikir olarak kalmadığını, İslamofobik, Müslüman karşıtı düşünceler destek bulabildiğini ve son derece tehlikeli bir durum olduğunu sözlerine eklemektedir.¹⁷

Aydın Furkaner, kitabı "11 Eylül'e Rağmen Amerika'da Yükselen İslam" da komşusu Sandy'nin Müslümanlara yaklaşımını anlatırken, Sandy'nin kendisine ilk sorusunun kaç tane eşi olduğunu sorduğunu anlatmaktadır (Furkaner 2007, s. 124-125).

Turkishny gazetesinin, New York'ta göçmenlik konusunda uzman bir hukukçu olan Avukat Ümit Gürsoy ile göçmenlerle ilgili olarak yaptığı bir röportajda muhabirin sorduğu İslam ülkelerinden gelenlere yönelik ön yargıların sürüp sürmediği yönündeki soruya Gürsoy, son 4 seneden beri hukuki olarak bayağı bir gelişme olduğunu, artık daha çok tolerans sağlandığını ondan önce uygulamaların daha katı olduğunu ifade

¹⁷<http://www.sabah.com.tr/pazar/2015/12/20/milliyetcilik-moda-degil-ama-ben-milliyetciyim>
Erişim tarihi:13/02/2016

ediyor. Türkiye'nin bunun içerisinde olmadığını ama sakıncalı ülkelerin listesinin başında Kuzey Kore hariç hep İslam ülkelerinin olduğunu söylemektedir.¹⁸

Yukarıdaki yorumlardan anlaşılacağı üzere Türkiye en sakıncalı ülkeler listesinde olmasa da listenin başında hep İslam ülkeleri yer almaktadır. Aynı şekilde kamuoyunda da önyargıların sürmekte olduğu sonucunu çıkarmaktayız. 11 Eylül saldırılarının toplumu açıkça kutuplaştırdığı da görülmektedir.

Kadın hastalıkları ve doğum uzmanı Doç Dr Şahin Zeteroğlu ile yüz yüze yapılan görüşmede kendisi New York'a 11 Eylülden 3 hafta sonra gittiğini fakat Amerikalılar tarafından olumsuz bir şey yaşamadığını, hatta o ay Ramazan Bayramına denk geldiği için de bolca (Türkiye'de bu kadar gitmediğini söyledi) camiye gittiğini fakat olumsuz bir tepki veya taciz, saldırı gibi şeylerle karşılaşmadığını söylemektedir (17.02.2016).

Facebook'ta bir grubun yöneticiliğini yapan Ekrem Gaffaroğlu'nun (New York) kendi fikrine göre Amerikalılar öyle önyargılı kimseler değildir ifadesini kullanmaktadır (20.02.2016).

Facebook üzerinden görüşülen ismini vermek istemeyen bir başka Türk asıllı göçmen ise otomobil çıkartmalarına kadar her türlü taciz ve saldırılarının olduğunu söylemektedir. Liberal birkaç şehir dışında hemen hemen bütün şehirlerde, hayvanların bile daha değerli olduğunu belirtmektedir (20.02.2016). Kişi bu görüşmeden birkaç gün sonra bu yorumunu silip kullandığı yabancı ismi değiştirerek başka bir isim kullanmaya başlamıştır.

Bu yapılan son yorum oldukça tedirgin edicidir. Bazıları hiç karşılaşmasa da birçoğunun yaşadığı veya hissettiği bazen nefrete varan olumsuz tepkiler görülmektedir.

¹⁸<http://www.turkishny.com/interviews/40-interviews/75447-obama-yonetiminde-gocmenlik-yasalarinda-duzelmeler-odu#.Vtie6UDMjER> Erişim tarihi: 15/02/2016

Delaware'den Hakan Demircan "Türkler olarak değil ama göçmenler olarak bazı sorunlar çıktı. Özellikle Türklere karşı bir olay duymadım bölgemizde." ifadesini kullanmıştır (3 Mart 2016).

Açalya Heeren, Orange County ve Los Angeles bölgelerinde yaşayan Türklerin hemen hemen hepsinin tuzunun kuru olduğunu söylemektedir. Çalıştıkları ve buldukları ortamlardaki insanlar da eğitilmiş olunca böyle bir dışlamaya maruz kalmadıklarını ekliyor ve devam ediyor: "İrkçilik, ne yazık ki eğitimsizlik ve demografik yapı ile doğru orantılı. Bu bölgede de öyle orta eyaletlerdeki gibi bir İslam fobisi pek göremezsiniz. Yani demek istediğim, burada yaşayan Türkler bu fobiden çok da etkilenmiş insanlar değiller. Aslında 11 Eylül'ü geçtim, San Bernardino saldırısından sonra oluşan bir İslamfobisi daha tazedir bu bölgede diye düşünüyorum. Fobiden farklı ama bir nevi rahatsızlık diyelim." (18 Mart 2016) şeklinde söylemlerde bulunmuştur.

Bu bölümdeki yorumlara bakacak olursak şöyle bir sonuca ulaşabiliriz: New York, California, Los Angeles, Delaware gibi ABD'nin daha liberal şehirlerinde islamofobiye pek rastlanmamaktadır. Ama Açalya Heeren'in da dediği gibi islamofobinin eğitim seviyesinin düşük olduğu demografik olarak tutucu yerlerde olma ihtimali de daha fazladır. Adını vermeyen kişinin de yaptığı yoruma da bakacak olursak bu liberal şehirler dışındaki yerlerde islamofobi oldukça rahatsız edici düzeydedir. Son yorumdaki diğer saldırının da islamofobiyi taze tutmakta olduğu açıkça görülmektedir. Şehirlerle birlikte muhataplara göre de değişiyor olabilir islamofobinin etkisi. Sadece Türk değil, Müslüman, göçmen olması, ismi, tipi, görünüşü de önemli rol oynuyor olabilir.

4.3 İNTERNET ÜZERİNDEKİ FORUMLARDA AMERİKALILARIN TÜRKİYE, TÜRKLER VE MÜSLÜMANLARA BAKIŞLARI

Bu bölümdeki yorumların hemen hemen hepsi "www.usa-turk.com" isimli forumun sayfalarından alınmıştır. Forumdaki kişiler genellikle uzun süredir ABD'de yaşayan, yeni gelmiş ve çevre ve yaşam ile ilgili bilgi almak isteyen kişilerden oluşmaktadır.

4.3.1 "Amerikalıların Türklere Bakışı"

Oregon'dan Fethiye Temiz: Türkleri terörist olarak görmeleri için bir sebep olmadığını söylerken yavaş yavaş İslam ile yönetilen bir ülke olarak görmeye başladıklarını ama her Müslüman'ın terörist olmadığını bildiklerini, kendilerine karşı bir şey olmadığını söylüyor. "Etrafınızda sizin Türk ve Müslüman olduğunuzu bilen kimseden tepki alacağınızı sanmıyorum eğer fanatik Ermenilerden değilse. Bir tek onlar tepki gösteriyor." söylemlerinde bulunmaktadır.

Misterno adında bir ziyaretçi Özellikle 11 Eylül'den sonra Müslümanlara karşı kötü davranışların arttığını, Türklere Türk diye değil Müslüman gözüyle baktıklarını ve apaçık bir saldırı ya da tacizin olmadığını ama hiç sevilmediklerini, hatta nefret edildiklerini belirtiyor. Esasında Türklere değil İslam kelimesinden bile nefret ettiklerini söylüyor. Sabah akşam TV' den İslam nefreti yaydıklarını, hemen her filmde arka planda bu nefreti göstermenin, hissetmenin mümkün olduğunu söylüyor. Tersini söyleyenlerin ya cahil ya da gözlem yeteneğinin sıfır olduğunu söylüyor. Amerikan filmleri izleyin, "Amerikan gazetesi okuyunuz oradaki fotolara bakınız, onların ve Ortadoğu'da geçen filmler tamamen yalan yanlış, Tamamen kötüleme aşağılama." diyor. Kendisinin 20 yıla yakın süredir ABD'de olduğunu, eskiye oranla artık Müslümanların kesinlikle 2. sınıf vatandaş olduğunu iddia ediyor. "İsmi Müslüman olup ya da Türk asıllı olup Amerikalılaştırmaları kastetmiyorum. Amerikan kültüründe yani feminist ortamlarda bayanlar üstün tutulduğu için ve bayanlar daha kolay Amerikan kültürüne asimile oldukları için bayanlara kötü davranmıyorlar. Çünkü; onları Amerikalılaştırmak çok kolay. Ama Müslüman erkeklerin durumu çok kötü." diyerek sözlerini tamamlıyor.

Mj-92: CNN gibi sitelere girip yorumları okuduğunda sanki Türkleri ya da Müslümanları sevmiyormuş gibi bir izlenim verdiklerini söylemektedir.

Sheida: Eşinin Amerikalı, arkadaşlarının hepsinin Amerikalı olduğunu, hepsinin dinini, milliyetini bildiğini bu yüzden saygı duyulduğunu söylüyor, hor görülmek yerine.

Mysea: Şu ana kadar ABD'de Türklere kötü bir bakış açısıyla yaklaşan kimseye rastlamadığını ifade ediyor.

New life: ABD halkının hayranı olduğunun altını çiziyor. ABD halkı oryantalist sevdalı. "Alaaddin'in sihirli lambası" ya da "1001 gece masalları" gibi oryantalist hikayelere o kadar aşinalar ki ve Ortadoğu'yu bir öcü olarak değil de bir gizemli-sihirli topraklar olarak gördüklerini düşünüyorum çünkü doğu; ABD halkı için her zaman gizemli olmuştur. Çünkü önlerine sürülen bilgiler araştırılmadan yazılan çoğu uydurma bilgilerdir demektedir.

Berk88: Berk88 Portland'da Türklere, daha doğrusu doğululara karşı inanılmaz bir önyargı olduğunu söylüyor. "Her ortamda ortamda, dışlanıyorum. Burayı terk edip başka bir şehre yerleşmek benim için en hayırlısı olacak". Portland'da sözde herkes "eşitlikçi, solcu" fakat sonuna kadar da ayrımcılar. Yeni tanıştığım insanlara "Yunan'ım" dedim, bir kişi bile "brown" vs demedi."¹⁹ ifadesini kullanmıştır

İki üye medyada İslam nefreti yaydıklarını gözlemleyebilmiş, bir tanesi aksini söyleyenlerin gözlemlerinin iyi olmadığını söyleyecek kadar iddialı, ve herkesi ispata davet ediyor. Diğer üye de CNN gibi sitelerin Müslümanları sevmiyorlarmış gibi bir izlenim verdiğini kabul ediyor. Buna karşı "sheida" ve "Mysea" adlı üyeler hiçbir olumsuzlukla karşılaşmadıklarını belirtiyorlar. "Fethiye Temiz" ve "Berk88" aynı muhitten (Oregon) fakat ikisinin de yorumları farklı. "Berk88", Türk olduğu için dışlandığından ve doğululara karşı inanılmaz bir önyargı olduğundan bahsediyor, bu bölümdeki ve önceki yorumlara dayanarak, bazı kişilerin, özellikle bayanların erkekler kadar islamofobinin etkisini hissetmediklerini ifade edilebilir. Bir üye ise fanatik Ermeniler hariç kimseden tepki alınamayacağı görüşündedir.

4.3.2 "Saldırılar ve Ayrımcılık"

Amerikan Ruyasi: 7 senedir Amerika'da yaşadığını fakat en ufak bir ayrımcılığa veya saldırıya uğramadığını, aksine bizim utandıracak misafirperverliğe şahit olduğunu ve ilk zamanlarında dil sıkıntısı yaşarken insanlardan ekstra yardım ve destek gördüğünü söylüyor.

¹⁹<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?3307-Amerikal%C4%B1lar%C4%B1n-T%C3%BCrklerine-Bak%C4%B1C5%9F%C4%B1> Erişim tarihi: 03/03/2016

yorgunsavasci: "10 Senedir ABD'deyim hiçbir ayrımcılığa uğramadım. Ta ki Paris'teki son olaydan sonra bazı Texaslı RedNeckler (Texas'ta köylülere böyle deniyor) biraz radikalleşti o kadar... " demektedir.

MineTockey: "Ben 20 senedir bu ülkedeyim ve Türk olduğumu sorduklarında hep söyledim, bu negatif tepkiye sebep olmadı. Üstelik sadece CA gibi göçmeni bol yerde de yaşamadım. Ohio ya da eşimin ailesinin yaşadığı Texas ve Oklohoma'da da kimse bir laf etmedi. "

sysreqpro: "Discrimination (Ayrımcılık) çok büyük bir suç ve cezası yüksek, o yüzden kimse bunu dillendirmeye cesaret edemez içlerinden geçirseler bile."²⁰ Söyleminde bulunmaktadır.

Bu bölümdeki yorumlara bakarak ve ayrımcılığın büyük bir suç olduğu için belirgin hiçbir olumsuzluğun olmadığını hatta Amerikalıların misafirperver olduklarını da söylenebilir. Ya da medyayı yorumlayamama ve yetersiz gözlem, belki sadece kişiye göre bir algı olduğu da düşünülebilir. Önceki yorumlar da değerlendirilmeye tabi tutulduğunda iyi eğitilmiş ve batılı görünüme sahip Türklerin, üstelik bir bayan ise bu tür bir dışlanmayla karşılaşma ihtimalinin olmamasının da hayli yüksek olduğu görülüyor. Ama İslam ile ilgili bir inanç, davranış bir söz paylaşıldığında durum tam tersi olabilir ve bu da bize 11 Eylül saldırılarının kamuoyunda ne kadar büyük bir etki bıraktığını göstermektedir. Hatta bir üye Texas'lı "RedNeck'ler" konusunda uyarıda bulunmaktadır.

Özellikle 11 Eylül olayının bazı Türk gençlerinin okul ve çevre ortamlarında sosyalleşmelerine dışlanma korkusuyla negatif etkisinin olduğu görülmektedir.

"...okulda Müslüman olduğumu bir çoğu bilmiyor, çünkü Müslümanları pek sevmiyor bazı arkadaşlarım. Hemen kötü insan gibi konuşuyorlar..." (İrem, Yaş: 15, Mayıs 2010) (Güngör 2012, s.128)

"...arkadaşlarım benim Türk ve Müslüman olduğumu biliyorlar ama pek din

²⁰<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?18736-Y%C3%BCksek-lisans-tezim-i%C3%A7in-yard%C4%B1m&p=128093#post128093> Erişim tarihi:04/03/2016

konuşmuyoruz. Bazen beni kızdırıyorlar...” (Melissa, Yaş: 12, Mart 2010) (Güngör 2012, s.128)

“...okul hayatında daha dikkatli oluyoruz. Çünkü biz bir hata yaptığımızda hemen Türklük ve göçmenliğimiz, dinimiz konuşuluyor. Hâlbuki Amerikalı arkadaşlarım hata yapınca, sadece o şahıs bir hata yapmış oluyor. Bu gibi durumlarda biz dinimize daha çok bağlanıyoruz, bazı arkadaşlarım da tam tersini yapıyor, Türklüğünü ve Müslümanlıklarını saklamak zorunda kalıyor...” (Özlem, Yaş: 15, Mart 2010) (Güngör 2012, s.133-134)

ABD’deki bu önyargı ve eksik bilgidен dolayı ortaya çıkan bu tutum, bu bölümde de görüldüğü gibi 12-15 yaş arasındaki Türk çocuklarının bile bu ayrımcılık hissetmelerine neden olmaktadır. Bu ayrımcılık hissini din eksenli olmasında 11 Eylül’ün payı kuşkusuz çok büyüktür. Hatta bazıları Türk olduklarını da saklamaktadırlar.

4.3.3 "Amerika’da Irkçılık"

Piriket: "Hep Türkler büyük şehirlere gidiyor, halbuki küçük şehirlerde başlamak daha mantıklı denir, ama değil işte gördüğünüz gibi göçmen nefretine maruz kalınıyor. Uzun süredir yaşayan 3-5 sağlam ahababınız yoksa küçük bölgelere gitmeyin." diyerek uyarmaktadır.

Yorgunsavasci: Havalimanlarında Araplara benzediği için dress code uygulamasından dolayı ekstra arandığını söylüyor kullanıcı. Ve ekliyor sakalınızı keserseniz dress code gibi şeylerden bir nebze kurtulabilirsiniz. "Malesef onlar sakal bıraktı mı sorun olmaz ama siz bıraktınız mı terörist gibi bakarlar."

Yorumlardan anlaşıldığı üzere kılık- kıyafet farklılığı, ten rengi, dış görünüş veya aksan gibi dikkat çekici unsurlar farklı muamele görmek için yeterli olmaktadır.

Berk88: Ülkemize, "çöl, Ortadoğu" denmesinin kendisini gerdiğini söylüyor. Virginia'nın küçük bir kasabasında da yaşadığını, insanların Türkiye hakkında bilgileri olmadığını ama sorduklarını, cahilce atmadıklarını söylüyor. Bir gün bir iş görüşmesi için mülakata girdiğinde, karşısındaki işverenin özgeçmişini okuyup kendisine, Türk

olduğu için işe almadığını söylüyor. Kendisinin asistanı tarafından dışarı çıkarıldığını ve şaşkınlıktan bir cevap bile veremediğini söylüyor üye. Ayrımcılığa uğradığını ve bu konuda yapabileceği bir şeyin olmadığını söylüyor. Northwest bölgesi, yani Portland, Eugene, Seattle falan bir Türk'ün en son tercih etmesi gereken yerler olduğunu ekliyor. Berk88'e Cafedeki ilk iş gününde, Türk olduğunu söyleyince "so, Turkish people are brown right, just like Arabs" (Türkler de Araplar gibi kahverengi derililer) demişler. "Türk olduğum duyulunca dışlanıyorum, kimse konuşmak istemiyor benimle. Los Angeles'da Türk deyince güzel tepkiler alıyordum, kimse sorular sormuyordu fakat burası bir acayip. " demektedir.

MySea: Üye, Amerika'da açıkça gösterilmeyen ama gizli gizli yapılan ırkçılık olduğunu daha önce bunu yazdığında kendisine "sen delirdin mi? Yasak, yapamazlar" gibisinden inanmak istemeyenlerin olduğunu söylüyor. Almanya'daki kadar çok olmadığını ama yine de olduğunu belirtmektedir.

Django: "Amerikalılar için Türklerin pek anlamı yok, bilmiyorlar. Ortadoğu'da olduğunu ve Arap olduğunu sanıyorlar. Bu Türkiye lafını duyan Amerikalının ilk aklına gelen şeydir. "²¹ demektedir.

Bu bölümde; yasak olmasına rağmen, gizli bir ırkçılığın yapıldığı yönünde bir yorum yapılmıştır. Yukarıda da sözüne ettiğimiz havalimanları gibi güvenli yerlerde "dress code" uygulamasından dolayı bir üyeye sakal bıraktığı için şüpheli muamelesi yapılması ve başka bir üyenin de işe alınmaması gibi ayrımcı tutumların varlığını görüyoruz. Diğer üyeler de göçmen nefretini ve gizli bir ırkçılığın yapıldığını kabul ediyor ve Türklere büyük şehirlerde yaşamalarını tavsiye ediyor. Varılan bir diğer sonuç da iyi bilinmediği için Türkiye'nin Arap ülkelerinden biri olduğunun düşünülmesidir.

4.3.4 "Amerikalıların Gözüyle Türkiye Nasıl Bir Ülke?"

Django: 1- Erkekler fes giyiyor ve nargile içiyor...2-Her erkeğin dört hanımı var...3-Maddi durumu iyi olan erkeğin daha fazlada olabilir...4-Kadınlar erkek eve gelince

²¹<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?15499-Amerika-da->

<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?15499-Amerika-da-%C4%B1rk%C3%A7%C4%B1%C4%B1k&s=4c19402714707eedf59e30a400a3f6f8>

Erişim tarihi:

04/03/2016

hemen ilk olarak erkeğinin ayaklarını yıkıyor...5-Ardından yemeğini getiriyor erkeğine hiç vakit kaybetmeden....6-Türkiye'deki cezaları takdir ediyorlar...7-Hırsızlık yapanın sol eli kesiliyor....8-Bir daha yaparsa bu sefer sağ eli kesiliyor...9-İdamlar kılıçla kafa kesmek şeklinde yapılıyor...10- Türkiye Kuzey Afrika' da bir yerde...

Piriket: "Ben de bayağı bir Türkiye aşığına denk geldim. Bir karı koca sanki çocuklarını görmüş gibi sevindiler ben Türk'üm deyince. İzmir'den Mersin'e tüm sahili gezmişler. Bir genç bayan peribacalarına hayran kalmış." Bu insanların komşuları akrabaları bizimle ilgili kesinlikle olumlu görüşe sahiptirler demektir.

MySea: Amerika'nın iyi eğitimlilerinin Türkiye'yi çok iyi bildiklerini, daha 10 yıl öncesine kadar Türkiye'nin en modern İslam ülkesi olduğunda farkında olduklarını söylüyor üye. Ama sıradan lise mezunu ve özellikle muhafazakar Amerikalı'ya göre ise Türkiye'nin herhangi bir Arap ülkesinden farkının olmadığını ve çoğunlukla haritada yerini de bilmezler diye ekliyor. Bununla birlikte çoğunlukla Türkleri esmer ve üç kağıtçı olarak bildiklerini söylüyor, çünkü özellikle Northeast bölgesindeki Karadenizliler o gruba giren icraatlar içinde çok bulunuyorlarmış. " Çoğunun hanımları kızları kapalı olduğundan öyle bir izlenim yaratıyorlar! " diye yorumunu bitirmektedir.

Tolga: "11 Eylül öncesini bilen biri olarak söylüyorum, o saldırı bizim de kaderimize etki etti! İslamophobia denen şey çok hakim!"²² söyleminde bulunmuştur.

Bu bölümde ortaya çıkan sonuç; birçok Amerikalının ülkemizi gerçekten tanımadığı ve hala oryantalistlerin 1800'lü yıllardaki tasvirleri gibi sandıkları, Suudi Arabistan'daki ya da İran'daki gibi cezai yöntemlerin uygulandığını düşünüyor olmalarıdır. İyi eğitimliler veya ülkemizi ziyaret edenlerin ise olumlu düşüncelerini görebiliyoruz. En önemli konu ise önyargı ve bilgisizliğin önceden beri var olmasıdır. Bir üye de üç kağıtçılık yapan Türklerin hanımlarının da kapalı olmasının böyle bir izlenim yarattığını düşünüyor. Bir üyenin dediği gibi 11 Eylül saldırıları sonrası islamofobi çok hakim. Bu da Amerika'da yaşayan Türk göçmenler üzerinde olumsuz bir etki yaratmıştır.

²² <http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?13672-Amerikalı-gozuyle-Turkiye-nasil-bir-ulke/page5> Erişim tarihi: 05/03/2016

4.4 YAPILAN BİR ANKETE VERİLEN CEVAPLAR

SurveyMonkey isimli anket şirketinin web sayfasında oluşturulan dokuz soruluk kısa ankete, Amerika'nın farklı bölgelerinden on üç kişilik bir katılım gerçekleşmiştir. Anket, geçerlilik veya güvenilirlik gibi özelliklere sahip değildir, sadece konuyla ilgili sorulara cevap almak için hazırlanmıştır. On iki kişinin verdiği cevaplar geçerli sayılmıştır.

"11 Eylül sonrası ABD'lilerin Müslüman Türklere bakışı sizce nasıl? Olumlu ya da olumsuz yorumunuz." Şeklindeki ilk soruya bir kişi "11 Eylül sıralarında Müslümanları kötü gösterecek projeler aranıyordu bulundu" şeklinde cevap verirken, bir kişi "eğitimsiz kısım olumsuz bakıyor, eğitimliler gayet normal bakıyor" diye cevap verdi. Altı kişi Amerikalıların Müslüman Türklere bakışına olumlu yönde görüş bildirirken iki kişi olumsuz ve iki kişi de nötr şeklinde cevap vermiş, bir kişi de cevap vermemiştir. Olumlu yanıtlardan biri Oregon, Lake Oswego'dandır.

"Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı kendinizi çevre baskısı veya tehdit altında hissettiğiniz oldu mu?" sorusuna Bir kişi "ABD'de yaşamıyorum" diye cevap verirken iki kişi hariç diğerleri "hayır" cevabını vermiş. "Evet" cevabı verenlerden biri daha çok küçük şehirler kırsal bölgelerde baskı olduğunu ifade ederken, diğeri ise "yalnız militan Ermeni ve Rum grupları tarafından tehdit edildim" diye cevap vermiştir. Bir kişi "Hayır" demesine rağmen, "Donald Trump çok rahatsız ediciydi, belki sonra olabilir. " diyerek, duyduğu kaygıyı dile getirmiştir.

3. Soru "Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı alaya alınma, aşağılanma, sözlü ya da fiziksel bir saldırıya uğradınız mı ya da duydunuz mu? " idi. Bir kişi "Müslümanlık terörle eşdeğer tutuldu ABD halkı Müslümanlara karşı kışkırtıldı" cevabını verirken, bir kişi evet cevabı diğerleri de hayır cevabı verdi. Hayır cevaplarından bir kişi dil kursunda Arap ve türbanlı bir arkadaşının yaşadığını söylemiştir.

4. soru "Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı ayrımcılığa maruz kaldınız mı? İşten çıkarma veya işe almama gibi işle ilgili bir olay yaşadınız mı veya duydunuz mu? " şeklindeydi. Bu soruya katılımcılar iki boş cevap ve on hayır cevabı vermişlerdir.
5. soru "Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı vize alamama veya iptal edilme gibi bir durum yaşadığınız veya duyduğunuz oldu mu?" idi. Bir kişi evet cevabı verirken evliliği sonrası bir buçuk sene sonra vize alabildiğini söyledi. Diğerleri hayır derken onların içinden de bir tanesi "hatta Türkiye vize alma konusunda en rahat ülkeler arasında birçok ülkeden daha iyi" diye eklemiştir.
6. soru "Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı sınır dışı edilme gibi bir olay yaşadığınız veya duyduğunuz oldu mu? " sorusunun cevabı herkes tarafından hayır olmuştur.
7. soru "Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı havaalanı ve gümrüklerde aşırı ve gereğinden uzun incelemeye tabi tutulduğunuz oldu mu veya etrafınızdan duydunuz mu? " sorusuna bir kişi "Evet diyerek gümrük polisinin sinir bozucu davranışlarına ve tavırlarına bizzat maruz kaldım" cevabını vermiştir. Bir kişi çoğunlukla olduğunu söylerken, bir kişi de Biniş Kartında "SSSS" (Secondary Security Screening Selection)²³ basılı olduğu için geçen ay Meksika çıkışında adamakıllı arandığını nedenini sorduğunda bunun ABD Home Security'den geldiğini belirttiler. Sebebinin ise bir yıl içinde Türkiye'ye giden çok yolcuya bu yapıldığı söylenmiş, Türkiye'den Suriye'ye geçenlerden olmasının cevabı verilmiştir.
8. soru "Ulusal/etnik kimliğiniz ve/veya dininizden dolayı resmi dairelerde farklı muameleye tabi tutulduğunuz oldu mu veya çevrenizden duydunuz mu? " idi. Bu soruya bir kişi "çevremden duydum" yanıtını verirken diğerleri "hayır" cevabını vermiştir.
9. soru "Bulduğunuz/gittiğiniz eyalet ve şehirde ABD'lilerin (diğer eyaletleri dikkate alarak) göçmenlere yaklaşımı nasıl? Türklere yaklaşım diğer göçmenlere göre sizce nasıl?" idi. Bu soruya bir kişi "sadece Pennsylvania'daki Hamburg PA (Pennsylvania) taraflarında yabancılara uzaylı gibi bakıyorlar onun dışında her yer normaldi" cevabını verirken bir kişi "Türklere oldukça sempaticilerini gözlemledim. İstanbul ve döner-kebab ilk söyledikleri ve beğendikleridir." şeklinde cevapladı. Bir başkası ise "Türklerin Arap kavminden olduklarını düşünüyorlar. Arapça konuşup Arapça yazdığımızı biliyor çok

²³ Biniş kartlarındaki SSSS'nin anlamı havaalanlarında ilave güvenlik kontrolünden geçeceksiniz demek. <http://travellingtheworld.boardingarea.com/2014/12/ssss-boarding-pass-mean/> Erişim tarihi: 24/03/2016

büyük bir kısmı. Şive bozukluğundan dolayı ten rengimiz beyazda olsa bakış açıları farklı, özellikle bu farklılığı tesettürlü Türk bayanlar beyazda olsa daha çok hissettiğini biliyorum." diye cevapladı. Başka bir katılımcı ise "Türk olduğumu öğrendiklerinde genelde İstanbul'u soruyorlar çok güzel olduğundan bahsediyorlar ve çok kişinin de gidip geldiği ve anılarından bahsediyorlar ya da gideceğiz nerelere gidelim diye soruyorlar." diye cevapladı. Bir başkasının cevabı ise "Diğer eyaletleri bilmiyorum fakat Oregon'daki Türkler üniversite profesörü veya öğrencisi, ya da Intel gibi şirketlerde çalışan teknik elemanlar, ya da iş sahipleri." şeklinde oldu. Bir kişi de fark etmedim şeklinde cevap verdi.²⁴ Soruya verilen cevapların bir tanesi hariç diğerleri olumlu olduğu görülmüştür.

Anket sonuçlarını değerlendirecek olursak, çok aşırı bir ayrımcılık, nefret, baskı ve saldırı olmamasına rağmen zaman zaman, tabi bölgeye göre de değişen münferit olaylar var. Katılımcıların yarısı Amerikalıların Müslüman Türk göçmenlerine bakışını olumlu değerlendirirken iki kişi olumsuz olarak değerlendirmiş. Tabi bu durumda eğitim veya bölge önemli. Türklere küçük kasabalar ve kırsala gitmeleri önerilmiyor, mesela Hamburg PA. Donald Trump gibi siyasilerin de sürekli medyada bu düşmanlığı tırmandırdığı ifade ediliyor. Saldırıya uğrayan bir kişi hariç yok, işten çıkartılan yok, vize problemi bir kişide olmuş, sınır dışı edilme yok, iki kişi gümrükte güvenlik kontrolünde biraz problem yaşadığını söylemiş, bir kişi başka birinin resmi dairelerde farklı muameleye tabi tutulduğunu duymuş. Bazıları Türklere karşı oldukça sempatik davranıldığını söylerken bazıları da Araplarla karıştırıldıklarını ifade etmiş. Bir tanesi şive ve ten renginin farklılık yarattığını, tesettürlü Türk bayanların beyazda olsa daha bu ayrımı hissettikleri belirtilmiştir.

Bu anketten vardığımız sonuç her ne kadar çok fazla etkilenmediklerini söyleyenler çıksa da sonuç olarak genel itibarıyla tezi destekler niteliktedir. 11 Eylül saldırılarının ardından; Türklerin, öncesine göre olumsuz şekilde etkilendiklerini görebiliyoruz. 11 Eylül saldırılarıyla ortaya çıkan İslam ve Arap nefreti Türk göçmenlere de yansımaktadır.

²⁴https://tr.surveymonkey.com/analyze/browse/GwGoJ5yMD_2BU9slXTQnmmVWHcFxM3ZOqI91Y9p5wLNOK_3D Erişim tarihi: 24/03/2016

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu tez çalışmasında 11 Eylül saldırılarının Amerika'da yaşayan Türk göçmenler üzerinde olumsuz etkilerinin olup olmadığı sorusunun yanıtını araştırıldı. Öncelikle uluslararası ilişkiler göz önünde bulundurulduğunda 11 Eylül saldırıları Türk-Amerikan ilişkilerini doğrudan veya dolaylı etkileyecek öneme sahiptir. ABD bu olaydan sonra dış politikasını önemli ölçüde terörizmle savaşımaya odaklamıştır. Türkiye'nin ABD'nin mücadelesinin İslam'la olmadığı, sadece terörle olduğu için verdiği destek olumludur ve radikal İslamcı hareketleri kendisine yönelik bir tehdit olarak tanımlaması, ABD ile ortak bir stratejide hareket etme şansı da vermiştir. Türkiye'nin ayrıca Müslüman, laik, NATO üyesi ve AB üye adayı olma özelliklerini barındıran tek ülke olduğu için, "örnek ülke" kavramına, Batı dünyasından daha fazla destekçi toplamasını sağlamıştır. (Beriş & Gürkan 2002, s. 44). Türkiye bu açıdan da diğer Ortadoğu ve Arap ülkelerine kıyasla farklı konuma sahiptir.

Yapılan bu çalışmada, görmekteyiz ki Amerikalıların önemli bir bölümü Amerika dışındaki bilgilerden yoksunlar. Türkiye'nin yerini doğru dürüst bilmeyenlerin, Türkleri Arap zannedenlerin, erkeklerin çok eşli, fes giyen adamlar olarak tanıyanların, kılıçla idamın var olduğunu düşünenlerin çoğunlukla Amerikan toplumunun göçmenlerle yaşamayan, küçük ve kırsal kesimlerinde yaşayan ya da lise eğitimi almış kişiler oldukları görülmektedir. 11 Eylül saldırılarının bütün toplum üzerinde Arap ve Müslüman düşmanlığı yaratması da en önemli etkenlerden birisidir. Böyle bölgelerde yaşamak başta bütün göçmenler, hatta Türkler için bile zor, çünkü insanlar bu gibi yerlerde daha fazla içe kapanık, dışarıdan kendilerine zarar gelebileceğini düşünerek yabancıların yaşadıkları yeri bozmasından korkuyorlar. Bir de Beyaz Amerikalı olma durumu var tabii. Elbette bu durumda dışlama ve diğer olumsuz tutumların gerçekleşme olasılığı yüksek. Ancak bunun tersi durumlar da sıkça görülmektedir. Özellikle göçmenlerin bol olduğu yerlerde ve eğitim seviyesi daha yüksek Amerikalılarla yaşayan Türklerin bu tutumlardan daha az etkilendiği ortaya çıkmaktadır. Oregon'un bazı bölgelerinde Türklerin sosyal statüleri yüksek olduğu için bu tür olumsuzluklarla çok karşılaşmadıkları yapılan yorumlar arasında olması eğitimin her iki taraf için de önemli olduğunu göstermektedir.

Araştırmada, Amerikan kamuoyunun sürekli bir biçimde medya üzerinden kışkırtıldığı da tespit edilmiştir. Özellikle Donald Trump gibi siyasilerin, din adamları, entelektüeller ve medyanın 11 Eylül gibi tarihi olayları kullanarak ve gerçekleri çarpıtarak, kasıtlı bir İşlam ve yabancı düşmanlığı yaratarak Amerikan toplumunu kutuplaştırdıkları varılan sonuçlar arasındadır. Türk göçmenler de -özellikle de başörtüsü gibi dini bir sembol taşımakta olanlar- bu durumdan büyük ölçüde etkilenmektedirler.

Türkler; Arap, Pakistanlı, Afganistanlı veya diğer Müslüman ülkelerden gen insanlara kıyasla nispeten biraz daha avantajlı diyebiliriz. İlk olarak 11 Eylül saldırılarıyla ortaya çıkan Arap düşmanlığı, Araplarla karıştırmadıkları sürece Türkleri birinci dereceden şüpheli yapmamakla birlikte Ortadoğulu olduğu gerçeğini de unutturmamaktadır. Yine de, Türkiye'nin Orta Doğu'da bulunmasına rağmen Türkler diğer Müslüman göçmenlere göre daha şanslı konumdadır. Yapılan yorumlardan bunun Türkiye'nin laik bir devlet sistemine sahip olmasından kaynaklandığını anlaşılmaktadır.

Trklerin avantajlı olduğu ikinci konu olarak da "ırkın" Amerikalıların gözünde önemli olması diyebiliriz. Araştırmada, Araplara tenlerinin esmer olduğundan dolayı "kahverengi" dedikleri görülmüştü. Bu durumda çok esmer olanlar değil ama beyaz tenli Türkler dış görünüş olarak fark edilme konusunda biraz daha avantaj sağlamaktadır.

Trklerin başka bir avantajının kılık ve kıyafet serbestliği olduğu görülüyor. Türkler, daha çok Müslüman kıyafeti tarzında olan Araplar ve Afganlar gibi dikkat çekici kıyafetler yerine daha batılı kıyafetler giyerek, fark edilmezler. Tabi maalesef bu konuda başörtülü Türk kadınlarının biraz daha fazla hedef oldukları da görülmektedir.

Güvenlikli alanlarda ise kılık ve kıyafet konusundaki farklılığa ek olarak zaten esmer tenli ve Araplara veya Afganlara benzer bir tipiniz varsa ve uzun sakal ve dağınık salar ile daha fazla güvenlik taramasına takılma olasılığınız var diyebiliriz. Ama açık tenli batılıların veya Trklerin benzer durumda taramayı kısa sürede geçmesi de oldukça muhtemel denilebilir.

11 Eylül saldırıları Amerika'da yaşayan Müslümanlara çok büyük bir darbe vurmuştur. Hiç suçu olmadığı halde milyonlarca Müslüman bir anda potansiyel terörist damgası yemiştir. Nefret suçu denen bu düşmanlık yüzünden çok sayıda Müslüman'ın hayatını kaybetmesinin yanı sıra hemen hepsi 2. sınıf vatandaş olarak görülmüşlerdir. Türklerde bu durumdan Müslüman oldukları için ve Türkiye'nin de Orta Doğu'da olmasından dolayı oldukça etkilenmişlerdir. Yalnız bütün bu yapılan araştırmaların sonucunda ortaya çıkmıştır ki Türkler belli ki 11 Eylül saldırılarından en az etkilenen Müslüman gruplardan birisi olmuşlardır. Bunun sebeplerinden biri de belki "Müslüman" denilince Amerikalıların gözünün önüne ilk olarak Arapların gelmesi ya da Türkiye'nin şeriat ile alakası olmayan demokratik yapısının ve seküler bir tarihinin olması da olabilir.

KAYNAKÇA

Kitaplar

- ABD Senatosu,(Hızl.), 2015, *11 Eylül raporu*, G. Atik, (çev.), Ankara, Sinemis Yayın Grup
- Al Bazian, Hatem, 2013, Müslüman Azınlıklar: Sanal Hapsetme ve Sınanan Vatandaşlık Arasında, *Hukuk ve Medya Bağlamında Uluslararası İslamofobi Konferansı*, 12-12 Eylül 2013, İstanbul, ss. 75- 81
- Atalay, Onur, 2010, Önsöz, *İslamofobi*, 2003, İzmir, Çağlayan A.Ş, ss. 7-10
- Aydiner, Furkan, 2007, *11 Eylül'e rağmen Amerika'da yükselen İslam*, İstanbul, Nesil Yayınları
- Baubérot, Jean, 2008, *Dünya'da laiklik*, çev. E. C., Gürcan, İstanbul, Dergah Yayınları
- Berkes, Niyazi, 2014, *Türkiye'de çağdaşlaşma*, 20. Baskı, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları
- Canatan, Kadir & Hıdır, Özcan, 2007, Giriş, *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti – İslamizm*, Ankara, Eskiyeeni Yayınları: 1,ss. 7- 15
- Canatan, Kadir, 2007, İslamogobi ve Anti- İslamizm: Kavramsal ve Tarihsel Yaklaşım, *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti – İslamizm*, Ankara, Eskiyeeni Yayınları: 1,ss. 19-62
- Cesari, Jocelyne, 2011, Batı'da islamofobi: Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri arasında bir Mukayese, *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti – İslamizm*, Ankara, Eskiyeeni Yayınları: 1, ss. 63-92
- Cole, Juan, 2011, İslamofobi ve Amerikan Dış Politika Söylemi: Bush Yılları ve Sonrası, *İslamofobi- 21. Yüzyılda çoğulculuk sorunu*, İstanbul, İnsan Yayınları, 2015, ss. 197- 216
- Davidson, Lawrance, 2003, *Islamic Fundamentalism*, London, Greenwood, Westport- 2003
- Fuller, Graham E., 2010, *İslamsız dünya*, H. Kaya, (çev.), İstanbul, Profil Yayıncılık
- Gasper, Phil, 2005, Önsöz, *Dünya Dinleri ve İktidar*, 2, S. Dingiloğlu (çev.), İstanbul, Yordam Kitap, ss. 7- 9

- Gönç Şavran, T., Suğur, S., Şen, H., Akarçay, E., Gökalp, E., Karkıner, N., Sündal, F., Kartal, B. ve Göktuna Yaylacı, F., 2015, *Sosyolojiye Giriş*, 4. Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Grosrichard, Alain, 2004, *Sultan'ın sarayı -Avrupalıların doğu fantezileri*, A. Çakıroğlu (çev), İstanbul, Aykırı Yayıncılık
- Hıdır, Özcan, 2007, Anti – Semitizm ve Anti – İslamizm: Benzerlikler ve Farklılıklar, *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti – İslamizm*, Ankara, Eskiyeeni Yayınları: 1, ss. 63-99
- Hıdır, Özcan, 2007, “Tarihte bir Anti – İslamist Olarak Martin Luther” *Batı Dünyasında İslamofobi ve Anti – İslamizm*, Ankara, Eskiyeeni Yayınları: 1, ss. 145-178
- Huntington, Samuel, 2001, *Medeniyetler Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması.pdf*, C. Soydemir ve M. Turan (çev), 4. Basım, Ankara, Vadi Yayınları
- Izetbegoviç, Aliya, 1984, *Islam between east and west*, Reprinted, Plainfield, Indiana, American Trust Publications
- Kalın, İ., 2015, Giriş, *İslamofobi- 21. Yüzyılda çoğulculuk sorunu*, İ. Eriş (çev), İstanbul, İnsan Yayınları, ss. 17-36
- Kongar, Emre, 2012, *ABD'nin Siyasal İslam'la Dansı*, Feroğlu, Necla, (ed.), İstanbul, Remzi Kitapevi
- Kumrular, Özlem, 2012, *İslam korkusu Kökleri ve Türklerin Rolü*, Çevik, Çağlayan (ed.), Doğan Kitap
- Kumrular, Özlem, 2005, *Dünya'daki Türk İmgesi*, İstanbul, Kitap Yayınevi
- Lari, Musevi Seyyid Mücteba, *İslam ve Batı Medeniyeti*, İsmail Bendiderya (çev.), Eroğlu, Şadman, (ed.), Qom, Sayyed Mojtaba Musavi Lari Foundation of Islamic C. P. W.
- Lean, Nathan, 2013, Amerikan Medyasında İslamofobi, *Hukuk ve Medya Bağlamında Uluslararası İslamofobi Konferansı*, 12-12 Eylül 2013, İstanbul, ss. 57- 60
- Lean, Nathan, “*The Islamophobia Industry: How the Right Manufactures Fear of Muslims*”, Pluto Press, 2012, New York
- Lewis, Bernard, 2000, *Müslümanların Avrupa'yı Keşfi*, İhsan Durdu, (çev.), İstanbul, Ayışığı Kitapları
- Lewis, Bernard, 1993, *Islam and The West*, New York, Oxford University Press

- Lewis, Bernard, 1992, *İslam'ın Siyasal Dili*, Taşar, Fatih, (çev). İstanbul, Rey Yayıncılık
- Lindholm, Charles, 2004, *İslami Ortadoğu Tarihsel Antropoloji*, Balkı Şafak, (çev.), Ankara, İmge Kitapevi Yayınları
- Mansfield, Peter, 2012, *Ortadoğu Tarihi*, Yolsal, Ümit Hüsrev (çev.), Köseoğlu, Sinan, (ed.), İstanbul, Say Yayınları
- Mohaged, Dalia, 2013, İslam ve Müslümanlar Konusunda Amerikan Kamuoyu, *Hukuk ve Medya Bağlamında Uluslararası İslamofobi Konferansı*, 12-12 Eylül 2013, İstanbul, ss.129- 132
- Nimer, Mohamed, 2007, İslamofobi ve Amerikan Karşıtlığı: Önlemler, Dinamikler ve sonuçlar, *İslamofobi- 21. Yüzyılda çoğulculuk sorunu*, İstanbul, İnsan Yayınları, 2015, ss. 133-154
- Rosenthal, Erwin I.J., 1996, *Ortaçağda İslam Siyaset Düşüncesi*, Çaksu, Ali, (çev.), İstanbul, İz Yayıncılık
- Said, Edward W., 2000, *Haberlerin Ağında İslam pdf*, Alatlı, Alev, (çev.), İstanbul, Babil Yayınları
- Said, Edward W.,1998, *Oryantalizm*, Uzel, Neziha,(çev.), İstanbul, İrfan Yayıncılık
- Sunaina, Maira, 2015, İslamofobi ve Teröre Karşı Savaş: Gençlik, Vatandaşlık ve Uyuşmazlık, *11 Eylül Tarihsel Dönüşümün Analizi:2001-2011*, İstanbul, Pınar Yayınları, ss.175-196
- Süphandağı, İsmail, 2004, *Batı ve İslam Arasında Oryantalizm*, ed. Süphandağı, E. Kadir, İstanbul, Gelenek Yayıncılık
- Uzun, Nihat, “*Avrupa’da İslamofobi İngiltere Örneği*”, Pınar Yayınları, 1. Basım, Nisan 2012

Sürekli Yayınlar

- Akgönenç, Oya, 2010, İslamo Fobya ile Mücadele, *İslamofobi Kollektif Bir Korkunun Anatomisi, Sempozyum Tebliğleri*, 30 Nisan – 1 Mayıs 2010 Sivas, ss.31-38
- Başgal, Zekeriya, 2004, Avrupa Merkezci (Eurocentric) Yaklaşımın Türkoloji Çalışmalarına Yansımaları: Yunus Emre Örneği, *İlmi Araştırmalar*, (18) ss. 17-24
- Beriş, Yakup & Aslı Gürkan, 2002, Türk Amerikan İlişkilerine Bakış: Ana Temalar ve Güncel Gelişmeler, 2002, Tüsiad ABD Temsilciliği
- Er, Tuba & Kemal Ataman, 2008, İslamofobi ve Avrupa’da Birlikte Yaşama Tecrübesi Üzerine, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, **17**, (2), ss. 747-770
- Güngör, Özcan, Amerika’daki Türk Gençleri İçin Cami ve Dini Sosyalleşme (New Jersey Örneği), *Diyanet İlmi Dergi*, **48**, (4) • Ekim - Kasım - Aralık 2012
- Karslı, Necmi, İslamofobi’nin Psikolojik Olarak İncelenmesi, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, **13** Sayı (1)
- Karamollaoğlu, Temel, 2010, Açılış Konuşması, *İslamofobi Kollektif Bir Korkunun Anatomisi, Sempozyum Tebliğleri*, 30 Nisan – 1 Mayıs 2010 Sivas, ss.7-12
- Okumuş, Ejder, 2007, Küresel Durum Problemi, Evrensel Barış ve İslam, Uluslar arası *Din ve Dünya Barışı Sempozyumu*, 26-28 Nisan 2007, İstanbul Üniv. İlahiyat Fak. İstanbul 2007

Diğer Yayınlar

- AA, 2015, ABD’de Müslüman Türk Kadına ırkçı saldırı, *HaberTürk 3. Sayfa haberleri*, 20/10/2015, <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1142681-abdde-musulman-turk-kadina-irkci-saldiri> Erişim tarihi:12/02/2016
- AA, 2016, ABD ve Avrupa'da Yükselen İslamofobi, Washington'da Tartışıldı, *Turkishny Leading Turkish American Web Portal*, 19/05/2016 http://www.turkishny.com/headline-news/2-headline-news/209305-abd-ve-avrupada-yukselen-islamofobi-washingtonda-tartisildi?utm_source=dlvr.it&utm_medium=facebook#.V0QDdSE8zER Erişim tarihi:13/05/2016
- Aktürk, Meliha, 2014, Bernard Lewis’ in İslam Tarihine Yaklaşımı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi SBE
- al-Maktabi, Islamophobia, <http://www.salaam.co.uk/maktabi/islamophobia.html> Erişim tarihi:15/12/2015
- Altıntepe, Ekrem, 2011, İslamofobinin kaynağı, *Moral Dünyası*, (82) http://www.moraldunyasi.com/1060-15-0-islamofobinin_kaynagi.html Erişim tarihi: 05/01/2016
- Ayık, Mustafa Arif, 2013, Batıda İslamofobi ve Kilise, Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi SBE
- Baysal, Samet, 2013, Cihat Kavramının Siyasal Şiddet Olarak Kullanılmasının Yapısal Analizi, Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi SBE
- Cantürk, S., 2015, ABD’nin birçok yerinde Müslüman olduğumu söyleyemem, *Sabah*, 12/20/2015 <http://www.sabah.com.tr/pazar/2015/12/20/milliyetcilik-moda-degil-ama-ben-milliyetciyim> Erişim tarihi:13/02/2016
- Çelik, Hasan, Amerika’da Giresunlu aileye ırkçı saldırı, *Sultan the only Turkish American Magazine*, 14/03/2015, <http://sultanmagazine.com/amerikada-giresunlu-aileye-irkci-saldiri/> Erişim tarihi: 10/02/2016
- Doğan, Ebru, Amerika’daki Türklere çirkin saldırı , *Turkishny Leading Turkish American Web Portal*, 06/29/2011 <http://www.turkishny.com/headline-news/56/58906-amerikadaki-turklere-cirkin-saldr#.Vtn6X0DMjEQ> Erişim tarihi:13/02/2016

- Haber.Akademik Perspektif, Cumhuriyetçi Carson ABD başkanı Müslüman olmamalı, 21/09/2015, <http://haber.akademikperspektif.com/2015/09/21/cumhuriyetci-carson-abd-baskani-musulman-olmamali/> Erişim tarihi: 08/02/2016
- Hafez, Farid, 2015, From Anti-Semitism to Islamophobia: The European Far Right's Strategic Shift, 01/07/2015 <http://discoversociety.org/2015/07/01/from-anti-semitism-to-islamophobia-the-european-far-rights-strategic-shift/> Erişim tarihi:13/02/2016
- Kapaklı, Cüneyt, 2016, Amerika'da yaşayan Türklerin 11 Eylül saldırılarından sonra karşılaştıkları sorunlar, https://tr.surveymonkey.com/analyze/browse/GwGoJ5yMD_2BU9slXTQnmmVWHcFxm3ZOqI91Y9p5wLNok_3D Erişim tarihi:24/03/2016
- Köseli Bünyamin, 2011, 11 Eylül'den geriye sadece hikayeler kaldı, Haber7com, [online], 11/09/2011 <http://www.haber7.com/amerika/haber/783278-11-eylulun-hayat-degistiren-hikayeleri> Erişim tarihi: 15/1/2016
- Kulak, Arzu & Kaygusuz, Işinsu, 2016, Forum USA,İrkçılığın yeni adı:islamofobi, *Turkish American newspaper*, <http://www.forumusa.com/irkciligin-yeni-adi-islamofobi/> Erişim tarihi: 08/02/2016
- Milliyet.com.tr, Kur'an'ı yaktı, Afganistan yandı, 02/04/2011, <http://www.milliyet.com.tr/kuran-i-yakti-afganistan-yandi/dunya/dunyadetay/03.04.2011/1372515/default.htm> Erişim tarihi:09/02/2016
- Özsoy'dan inciler, 2015, Hollanda'da İslamafobi Deneyi, *Youtube*, https://www.youtube.com/watch?v=2qvNT_g5DDU Erişim Tarihi: 15/12/2015
- Peyser, Andrea, Looks like America agrees with Ben Carson's anti-Muslim stance, *New York Post*, 25/09/2015, http://nypost.com/2015/09/25/looks-like-america-agrees-with-ben-carsons-anti-muslim-stance/?utm_campaign=SocialFlow&utm_source=NYPFacebook&utm_medium=SocialFlow Erişim tarihi: 08/02/2016
- Prior2boarding, 2014, <http://travellingtheworld.boardingarea.com/2014/12/sss-boarding-pass-mean/> Erişim tarihi:24/03/2016

The Runnymede Trust, 1997, Islamophobia: A challenge for us all
<http://www.runnymedetrust.org/uploads/publications/pdfs/islamophobia.pdf>

Erişim tarihi: 10/12/2015

Toprak, Ergülen, 2011, Obama yönetiminde göçmenlik yasalarında düzenlemeler oldu,
Turkishny Leading Turkish American Web Portal, 12/24/2011

<http://www.turkishny.com/interviews/40-interviews/75447-obama-yonetiminde-gocmenlik-yasalarinda-duzelmeler-oldu#.Vtie6UDMjER> Erişim tarihi:15/02/2016

USA-TURK Eğitim ve Yaşam Portalı, Amerikalı gözüyle Türkiye nasıl bir ülke?
[http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?13672-Amerikalı-gozuyle-](http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?13672-Amerikalı-gozuyle-Turkiye-nasil-bir-ülke/)

[Turkiye-nasil-bir-ülke/](http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?13672-Amerikalı-gozuyle-Turkiye-nasil-bir-ülke/) page:5, Erişim tarihi: 05/03/2016

USA-TURK Eğitim ve Yaşam Portalı, Amerikalı gözüyle Türkiye nasıl bir ülke?

<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?15499-Amerika-da-%C4%B1rk%C3%A7%C4%B1%C4%B1k&s=4c19402714707eedf59e30a400a3f6f8> Erişim tarihi: 04/03/2016

USA-TURK Eğitim ve Yaşam Portalı, Yüksek lisans tezim için yardım,
<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?18736-Y%C3%BCksek-lisans-tezim-i%C3%A7in-yard%C4%B1m&p=128093#post128093> Erişim tarihi:04/03/2016

USA-TURK Eğitim ve Yaşam Portalı, Amerikalıların Türklere bakışı,<http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?3307-Amerikal%C4%B1lar%C4%B1n-T%C3%BCrklere-Bak%C4%B1%C5%9F%C4%B1>

[Erişim tarihi: 03/03/2016](http://www.usa-turk.com/forum/showthread.php?3307-Amerikal%C4%B1lar%C4%B1n-T%C3%BCrklere-Bak%C4%B1%C5%9F%C4%B1)

Yıldız, Şevket, 2002, Oryantalizm ve İslam Tarihine Oryantalist Yaklaşım, Yüksek Lisans Tezi, Bursa: Uludağ Üniversitesi SBE